

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
V PRAZE**

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA
PŘÍPADOVÁ STUDIE NEHVIZDY**

Vypracovala: Alena Vrabcová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Alena Vrabcová

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Udržitelný rozvoj venkova. Případová studie Nehvizdy

Název anglicky

Sustainable Countryside. Case Study Nehvizdy

Cíle práce

Cílem diplomové práce je popsat a zhodnotit občanskou vybavenost a společenský život ve vybrané obci Nehvizdy. Dále uvést aktuální projekty obce a jejich následný význam pro obec. A také určit rozvojový potenciál této obce.

Metodika

V teoretické části diplomové práce je nutné vymezit sledovanou problematiku a s ní související pojmy. Pro tuto část budou využita sekundární data (odborná literatura, místní periodika, internetové zdroje).

Při vlastním výzkumu budou využívána jak primární data, tak také sekundární. Primární data budou získávána pomocí dotazníkového šetření. Budou zjišťovány názory a postoje občanů Nehvizd na kvalitu místního života a určí se potřebný možný potenciál obce. Primární data budou také získávána z místního Obecního úřadu, kde se setkám s několika pracovníky. Pro sekundární data budou hlavním zdrojem internetové stránky obce Nehvizd a místní periodika.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

rozvoj, kvalita života, obec, mikroregion, regionální rozvoj, občanská společnost, rozvoj venkova, občanská vybavenost

Doporučené zdroje informací

1. JANOUREK, Jan. Sociologický slovník. 2. vydání. Praha, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0
2. MAJEROVÁ, Věra. a kol., Český venkov 2005 – Rozvoj venkovské společnosti. Praha: PEF ČZU Praha, 2005. ISBN 80-213-1274-2.
3. KREBS, Vojtěch a kol. Sociální politika. 4. vyd., Praha: ASPI, 2007. 503 s. ISBN 978-80- 7357-276-1
4. PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. aktualizované a rozšířené vyd., Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80- 7357-351-5
5. PERLÍN, R. Vymezení venkovských obcí v Česku. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z <
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>>
6. WOKOUN, René, a kolektiv. Regionální rozvoj. Praha: Linde, 2008. ISBN 80-7201-699-0

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Jan Brabec, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci „Udržitelný rozvoj venkova – případová studie Nehvizdy“ vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. března 2016 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu své diplomové práce Mgr. Janu Brabcovi, Ph.D za konzultace a jeho odborné připomínky k mé práci. Dále bych ráda poděkovala vedení Nehvizd za ochotné poskytování informací do výzkumné části této práce.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA PŘÍPADOVÁ STUDIE NEHVIZDY

Souhrn

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku rozvoje venkova. Rešeršní část se vymezuje hlavními pojmy, které jsou v práci použity. K hlavním pojmům patří definice venkova a vymezení venkovských obcí a prostoru a metod k tomu užívaných. Část práce je věnována také socioekonomické charakteristice České republiky a vymezení pojmů urbanizace a suburbanizace.

Pro výzkumnou část práce byl vybrán městyš Nehvizdy, nacházející se ve Středočeském kraji v okrese Praha-východ. Atraktivní poloha v blízkosti Prahy a dobrá dopravní dostupnost do hlavního města jsou důvodem zvyšujícího se počtu obyvatel a výstavby nových obytných čtvrtí. Nehvizdy čelí urbanizačnímu vlivu, který působí na dosavadní způsob života, krajinný ráz a životní prostředí.

Vyvíjející se městyš musí přizpůsobit dosavadní technickou a občanskou vybavenost a reagovat na nastalé změny, vytvořením vhodných podmínek pro obyvatele.

Diplomová práce popisuje a hodnotí současnou občanskou vybavenost a společenský život v Nehvizdech. Hodnocení bylo provedeno pomocí kvantitativního výzkumu, zvoleno bylo dotazníkové šetření. Dále jsou ve výzkumné části práce popsány aktuální projekty obce a jejich význam pro obec. Na základě mého pozorování, bližšího zkoumání obce a výsledku dotazníkového šetření byl navrhnout rozvojový potenciál obce.

Klíčová slova

rozvoj, kvalita života, obec, mikroregion, regionální rozvoj, občanská společnost, rozvoj venkova, občanská vybavenost

Sustainable Countryside. Case Study Nehvizdy

Summary

The thesis is focused on rural development. Theoretical part is devoted to definition of the main terms used in the thesis. Main terms include the definition of rural areas and description of rural municipalities and areas, and methods used to do so. A part of the thesis is devoted to the socioeconomic characteristics of the Czech Republic and the definition of the terms urbanisation and suburbanisation.

For the research part of the thesis, was choosen a village Nehvizdy in Prague-east region. Attractive locality in the vicinity of Prague and good traffic serviceability to the capital are a reason for increasing population, new residential development. The town of Nehvizdy is facing an urbanisation effect, which affects the way of life, landscape and environment.

Developing town has to adapt its current technical and civic amenities and react to recent changes by creating suitable conditions for its citizens.

The thesis describes and evaluates current civic amenities and social life in Nehvizdy. Evaluation was conducted by the means of quantitative research with questionnaire. The research part of the thesis further describes ongoing civil projects and their importance for the village. Based on observation, closer inspection of the village and questionnaire results, developmental potencial of the village was proposed.

Keywords

development, quality of life, community, micro, regional development, civil society, rural development, community facilities

Obsah:

1/ Úvod.....	11
2/ Cíl práce a metodika.....	12
3/ REŠERŠNÍ ČÁST.....	14
3.1. Definice základních pojmů.....	14
3.1.1 Definice venkova, vesnice.....	14
3.1.2 Trvale udržitelný rozvoj	16
3.1.3 Urbanizace	17
3.1.4 Suburbanizace.....	18
4/ Region a jeho vymezení	20
4.1 Administrativně – správní členění regionů.....	21
4.2 Socioekonomická charakteristika České republiky.....	23
4.3 Regionální politika.....	28
5/ Středočeský kraj.....	29
5.1 Regionální rozvoj	30
6/ Rozvoj	31
6.1 Sociální politika.....	32
6.1.1 Vzdělávací politika.....	34
7/ PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
7.1 Obec Nehvizdy.....	35
7.1.1 Historie obce.....	36
7.1.2 Kulturní a přírodní dědictví obce.....	38
7.2 Životní prostředí	38
8/ Demografická charakteristika obce.....	40
8.1 Vývoj počtu obyvatel.....	40
8.2 Struktura obyvatelstva dle věku.....	41

9/ Místní samospráva a rozpočet obce.....	43
9.1 Strategický plán rozvoje obce.....	43
9.2 Rozpočet obce.....	46
10/ Občanská vybavenost a projekty obce.....	47
10.1 Školství.....	48
10.2 Lesopark „Nová skála“.....	50
10.3 Obchvat Nehvzd.....	51
10.4 Bezpečnost obce.....	51
10.5 Dětská hřiště.....	53
10.6 Cyklostezka.....	53
10.7 Dům pro seniory	53
10.8 Kulturní a společenské aktivity.....	54
11/ Kvantitativní výzkum.....	55
11.1 Závěr výzkumné části.....	72
12/ Závěr.....	76
13/ Seznam použitých zdrojů.....	79
14/ Přílohy.....	84

Seznam tabulek

<i>Tabulka č. 1</i> – Kategorizace nástrojů k vymezení venkova.....	15
<i>Tabulka č. 2</i> – Věková skladba obyvatelstva České republiky.....	25
<i>Tabulka č. 3</i> – Počet a věkové složení obyvatelstva k 31.12.2007.....	41
<i>Tabulka č. 4</i> – Počet a věkové složení obyvatelstva k 31.12.2014.....	42
<i>Tabulka č. 5</i> – Přírůstek a úbytek obyvatelstva v Nehvizdech za rok 2014.....	42

Seznam grafů

<i>Graf č. 1</i> - Vývoj počtu obyvatelstva České republiky.....	24
<i>Graf č. 2</i> – Výdaj na životní prostředí.....	40
<i>Graf č. 3</i> – Vývoj počtu obyvatel v Nehvizdech.....	41
<i>Graf č. 4</i> – Finanční hospodaření obce.....	47

Seznam obrázků

<i>Obrázek č. 1</i> – Mapa regionů ČR.....	22
<i>Obrázek č. 2</i> – Mapa městysu Nehvizdy.....	35

1/ Úvod

Tato diplomová práce se věnuje trvale udržitelnému rozvoji, který je zprávou komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z roku 1987 definován jako rozvoj, který: „ *zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.*“

První část diplomové práce se věnuje vymezení základních pojmů, které souvisí s tématem práce a které jsou použity ve výzkumné části. Pro výzkumnou část byl vybrán městys Nehvizdy, který se nachází na Praze-východ. Městys se zejména od roku 2007 výrazně rozvinul. Vlivem suburbanizace se zvýšil počet obyvatel, byly vystavěny nové obytné čtvrti a vznikla komerční zóna. Diplomová práce hodnotí občanskou vybavenost a společenský život v obci, uvedeny jsou také aktuální projekty obce a jejich význam. Na základě pozorování, získaných informací a provedeného dotazníkového šetření je navržen rozvojový potenciál obce.

Motto městyse zní: „Nehvizdy, místo, kde se nejen bydlí, ale také žije.“

2/ Cíl práce a metodika

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na problematiku udržitelného rozvoje venkova, který je zde uveden na příkladu městyse Nehvizdy, který se nachází ve Středočeském kraji. Hlavním cílem této práce je popsat a zhodnotit občanskou vybavenost a společenský život v obci. Pozornost bude zaměřena také na vliv suburbanizace na život v obci. Dále budou uvedeny a zhodnoceny aktuální projekty a jejich následný význam pro obec. Na základě provedeného výzkumu bude stanoveno hodnocení občanské vybavenosti a bude určen rozvojový potenciál Nehvizd.

Cílem rešeršní části je vymezení jednotlivých pojmů, které s tématem souvisí. V této části práce byla jako zdroj pro získání potřebných informací použita odborná literatura.

Definovány jsou základní pojmy, ke kterým patří venkov, trvale udržitelný rozvoj, vymezení venkovského prostoru a metod k tomu používaných. Dále pojem region, který je vymezen v rámci České republiky. Nastíněna je také socioekonomická charakteristika České republiky, zejména vývoj počtu obyvatelstva a jeho predikce na daném území. Vývoj je zachycen v grafu č. 1, v němž lze sledovat počet obyvatel od roku 1200 až předpokládaný vývoj do roku 2100. V rešeršní části práce je věnována pozornost i sociální politice, která je specifická pro každou zemi i dobu, protože úzce souvisí se svým společenským okolím. V rámci této kapitoly je pozornost zaměřena na definici vzdělávací politiky a její cíle.

Výzkumná část této práce byla provedena v obci Nehvizdy, důvodem zvolení dané lokality je skutečnost, že v obci žijí od svého narození. Pro tuto část práce byla využita primární a sekundární data. Zdrojem pro sekundární data bylo místní měsíční periodikum Nehvizdský kurýr, dále webové stránky městyse a okolních obcí.

Na základě dat získaných na webových stránkách obyvateleceska.cz a Českého statistického úřadu byla provedena analýza vývoje počtu obyvatelstva a jeho věkového složení v dané obci.

Primární data byla získána na obecním úřadě v Nehvizdech, kde mi pracovnice poskytly mnou požadované informace, týkající se zejména občanské vybavenosti a projektů v obci.

K hodnocení občanské vybavenosti obce a určení potenciálu, bylo použito vlastní pozorování a kvantitativní výzkum. Výzkum byl proveden formou dotazníkového šetření mezi obyvateli Nehvizd.

3/ REŠERŠNÍ ČÁST

3.1 Definice základních pojmů

V této diplomové práci jsou používány nejrůznější termíny vztahující se k tématu práce. Je tedy nutné si jednotlivé hlavní pojmy blíže definovat a uvést jejich přesnou charakteristiku.

3.1.1 Definice venkova, vesnice

Slovem venkov se podle Sociologického slovníku rozumí prostor, který je mimo městské osídlení a vyznačuje se nižší hustotou obyvatel žijících na vesnici. Venkov je spojen se zemědělskou produkcí a vyšší závislostí na přírodě. Obyvatelstvo se vyznačuje menší sociální heterogenitou a tradičnějším životním stylem. Je zde také menší nabídka práce než ve městech.

Vesnice je chápána jako malé sídlo, pro které je typický nízký počet obyvatel (do 2000 až 5000), silná sociální kontrola, vysoký podíl zemědělské produkce a jistý majetkový i emoční vztah k půdě (Zdroj: Jandourek, 2007, s. 271).

Česká republika

V České republice jsou přístupy k vymezení venkova značně rozdílné a nejsou ani kodifikovány. Vymezení území na městský a vesnický prostor je úzce spjato s politickými, historickými, administrativními a kulturními souvislostmi vývoje. Proto jsou kroky ke stanovení definice velmi zdlouhavé.

„Při vymezení venkovského prostoru je nutné velmi striktně odlišovat dva základní typy hodnocení. Buď můžeme hodnotit venkovská sídla, resp. venkovské obce, nebo je možné sledovat vymezení venkovského prostoru, venkova. Zatímco v první kategorii vymezení venkovských sídel/obcí vymezujeme územně nespojité jednotky -- zastavěné území, v druhém případě vymezujeme spojitý prostor, který tvoří jak zastavěné území venkovských sídel, tak i volná krajina.“ (Zdroj: Perlín, 2009)

„ **Při vymezení venkovských obcí** jsou klíčové ukazatele, které popisují buď celkový počet obyvatel nebo ukazatele vztahující se k urbanistické nebo socioprofesionální struktuře obyvatel, kteří v takovém sídle bydlí. Při vymezení venkovského prostoru je možné více pracovat s hustotou zalidnění a tedy vztahovat počet obyvatel k celkové ploše spravovaného území.“ (Zdroj: Perlín, 2009)

Následující **tabulka č. 1** obsahuje: **Kategorizaci nástrojů k vymezení venkova**

	<i>Venkovská obec</i>	<i>Venkov, venkovský prostor</i>
<i>Statistické</i>	<i>Počet obyvatel, správní struktura, označení obce</i>	<i>Hustota zalidnění, podíl ekonomických aktivit v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví)</i>
<i>Subjektivní</i>	<i>Individuální znaky, architektura, urbanismus, sociální vztahy</i>	<i>Krajina, krajinný ráz</i>

(Zdroj: Perlín, 2009)

Metody vymezení venkovských obcí

- a) **Ukazatel počtu obyvatel** - je jasně definovaným ukazatelem, který je pravidelně zveřejňován.
- b) **Údaje vztahující se především k socioprofesionální struktuře obyvatel** (% vyjízďejících) - tyto ukazatele je vhodné použít především pro specializované nebo tematicky zaměřené typy výzkumu.
- c) **Vymezení venkovských obcí podle jejich správního statutu** – nevhodné kritérium. „Při neexistenci pravidel pro udělení statutu město v období 1990-2000 došlo k tomu, že statut města získaly obce s velmi rozdílným počtem obyvatel a je jen velmi obtížné jakkoliv využít tento ukazatel. Teprve zákon č. 128/2000 Sb. stanovil pravidla pro udělení statutu město na hodnotu 3000 obyvatel, ale ponechal původní označení města i pro menší obce.“ (Zdroj: Perlín, 2009)

Metody vymezení venkovského prostoru

Podle RNDr. Radima Perlína z Přírodovědecké fakulty UK v Praze, je při vymezení venkovského prostoru nejdůležitějším ukazatelem hustota zalidnění. Klíčovým faktorem při hodnocení tohoto ukazatele je vhodně zvolená územní jednotka. Pokud je určena příliš malá územní jednotka (v České republice například obce), může se stát, že obce, jejichž správní území tvoří rozsáhlé katastry, mají díky velké rozloze mnohem nižší hustotu zalidnění než srovnatelně velké obce, které ovšem leží na území menším. (Zdroj: Perlín, 2009)

Podle Českého statistického úřadu se na území České republiky nachází k 1.1.2014 celkem 6 253 obcí. Počet obcí má rostoucí charakter, protože v roce 1990 jich bylo na našem území pouze 4 100.

3.1.2 Trvale udržitelný rozvoj

Jandourkův sociologický slovník uvádí definici slova *rozvoj* takto: Jedná se o trend společnosti, který směřuje ke zkvalitňování základních životních podmínek. Jiná definice významu slova *rozvoj* podle Valného shromáždění OSN (Organizace spojených národů, ČR členem od 19.1.1993) zní následovně: „*Poskytnutí všem lidem rostoucí příležitost dosáhnout lepšího života, rozšiřování a zdokonalování zařízení poskytujících vzdělávání, zdraví, výživu, ubytování a sociální péči, a ochranu životního prostředí.*“ (Zdroj: Jandourek, 2007, s. 209)

Tradiční definice ze zprávy komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (tzv. Zpráva Brundtlandové) z r. 1987 zní: „*Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.*“

Současným platným dokumentem v České republice o trvale udržitelném rozvoji je tzv. Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (SRUR ČR) schválen usnesením vlády ČR č. 37 ze dne 11. ledna 2010. Vůbec prvním dokumentem v tohoto typu byla v České republice Strategie udržitelného rozvoje schválena v r. 2004.

(Zdroj: <http://www.mzp.cz>)

Ze zákona o životním prostředí z 5. 12. 1991 (17/1992 Sb.), vyplývá právo člověka na příznivé životní prostředí. Zákon definuje v § 6 trvale udržitelný rozvoj jako rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

3.1.3 Urbanizace

Slovo urbanizace pocházející z latinského slova urbs nebo urbis, znamená město. Dle Slovníku sociální geografie se jedná o proces stávání se městským. Jedná se tedy o přeměnu převážně venkovských na převážně městské. (Zdroj: Horská, Maur, Musil, 2002)

Přesná definice slova urbanizace je velmi obtížná. Můžeme ale říci, že se jedná o koncentraci lidských činností a obyvatelstva do měst, přičemž dochází ke změnám ekonomickým (opuštění primárního sektoru), změnám demografickým (zvýšení hustoty obyvatel ve městech) a změnám socio-kulturním (změna lidských motivací, změna kulturních vzorů). (Zdroj: <http://fse1.ujep.cz>, Perlín, 2009)

„Dále jsou zde odlišeny dvě užší pojetí urbanizace, z nichž první definuje urbanizaci jako proces koncentrace obyvatelstva, při kterém dochází k růstu počtu a velikosti měst a tím také k růstu podílu městského obyvatelstva v určitém území. Druhý užší přístup chápe urbanizaci pouze jako kulturní a sociálně psychologický proces, kdy lidé přebírají hmotné a nehmotné prvky městské kultury, vzory chování, ideje a formy sociální organizace, které primárně vznikají ve městech a jsou pro ně charakteristické. K šíření dochází dvěma způsoby, a to difúzí a akulturací.“ (Musil, 1996, s. 1358 - 1359)

„Difúzi můžeme rozumět jako procesu předávání artefaktů lidské činnosti mezi různými kulturami. V aplikaci na studium urbanizace tedy výměna kulturních prvků znamená šíření městského způsobu života do neměstského a obráceně. Tato výměna může být vztahována na obyvatelstvo, společnost nebo prostředí.“ (Zdroj: Šimon, 2006)

Podle Arts Lexikonu představuje pojem akulturace: *„proces sociálních a kulturních změn, které vznikají v důsledku interakce různých kultur.“* Proces akulturace je výsledkem trvalého a dlouhodobého kontaktu s odlišnou kulturou. Jedná se o vzájemné přejímání a splývání prvků rozdílných kultur jednotlivci (proces sociálního učení), skupinami,

popřípadě celými sociálními vrstvami (např. elitami). Z hlediska jedince mluvíme o akulturaci jako o integraci jedince do kulturního společenství, popřípadě přizpůsobení se novému kulturnímu prostředí. U skupin obyvatelstva mluvíme o akulturaci jakožto o jevech, které jsou výsledkem styku mezi skupinami jedinců z různých kultur, výsledkem kterého je změna v původní kultuře nebo změna obou kultur.“ (Zdroj: <http://artslexikon.cz>)

Jinak je urbanizace definována v knize Zrod velkoměsta, zde se urbanizací rozumí změna, a to změna především sociálně-prostorových forem organizace společnosti. Společnosti venkovské se postupně stávají společnostmi městskými. Přeměna se neodehrává pouze ve hmotné rovině, ale také ve změně myšlení a způsobu života. S tím souvisí pojem „sociální urbanizace“, v rámci ní si jednotlivci a celé skupiny osvojují městský způsob života. Urbanizace probíhá v nejrůznějších částech světa, vztahuje se vždy ke konkrétnímu časovému období a je jednou ze složek modernizace společností. (Zdroj: Horská, Maur, Musil, 2002)

3.1.4 Suburbanizace

Pojem suburbanizace vznikl z anglického slova suburb, tedy předměstí, které vzniklo jako složenina z latinského základu urbs znamenající město a předpony sub, která označuje umístění vedle, za nebo pod městem. (Zdroj: <http://www.suburbanizace.cz>)

Suburbanizaci můžeme definovat jako vyšší fázi růstu měst zejména v hospodářsky rozvinutých zemích, vyznačující se přesunem obyvatelstva a společenských činností (jakými jsou například výroba obchod a správa) z tzv. jádrových měst nebo z jiných částí metropolitních regionů do předměstí, která jsou za hranicí souvisle zastavěného městského území, čili do okrajových zón města. Není to však pouhé prostorové rozrůstání města do okolí; to bylo součástí jeho růstu v minulosti.

Cílek vidí suburbanizaci jako růst rozvolněné zástavby s nízkou hustotou na předměstí a mimo katastrální území měst a jako odliv bohatších, ekonomicky aktivních obyvatel z městských center. Podle Cílka suburbanizace ohrožuje volnou krajinu, ale zapříčiňuje rovněž postupný úpadek klasického města, protože vylidňuje nebo ožebračuje jeho střed.

(Zdroj: <http://artslexikon.cz>)

Suburbanizací vznikají nové výstavby označované jako satelitní městečka, průmyslové nebo nákupní zóny. Nově vzniklé výstavby můžeme rozčlenit podle převládajícího charakteru na dvě části- rezidenční (obytná) a komerční (pracovní a obslužná).

(Zdroj: <http://artslexikon.cz>)

Rezidenční suburbanizací rozumíme především výstavbu nového bydlení v zázemí města a postupný odliv lidí z jádrového města do nových rodinných domů v okolních obcích. Existuje mnoho forem, kterými se rezidenční suburbanizace projevuje a které se liší podle rozsahu nové výstavby, charakteru bydlení, lokalizace zástavby, architektury i ceny domů.

Nová výstavba je jen málokdy včleněna do historické zástavby obcí, spíše je realizována na okrajích obcí a stavěna na zelené louce. Satelitní města mají obecně horší sociální a veřejnou infrastrukturu.

Kolem hlavních dopravních tahů se strategicky rozprostírá komerční suburbanizace. Jedná se o nově vystavěné areály komerční výstavby, jakými jsou zejména logistické areály, hypermarkety a další obchody, částečně i výroba a zábava. Komerční areály se staví na tzv. „zelené louce“, tedy na místě původních polí.

(Zdroj: <http://artslexikon.cz>)

V případě Nehvizd se jedná o velmi úrodná pole nejvyšší bonity (kvality půdy), která musela ustoupit komerčním zónám.

4/ Region a jeho vymezení

Regionem se rozumí územní celek, který je díky určitému znaku nebo znakům vyčleněn z širšího území. Většinou je pomocí těchto znaků vymezován za konkrétním účelem nebo mu v daném uspořádání území náleží konkrétní funkce. S pojmem region souvisí proces regionalizace. Regionalizace znamená vymezování jednotlivých regionů. V rámci regionalizace se zpracovávají data a informace o rozmístění jevů a předmětů na zemském povrchu. Území daného státu se tak dělí na menší územní celky nebo naopak se spojují základní prostorové jednotky. Výsledkem regionalizace mohou být například mikroregiony, v rámci nichž spolupracují dané obce. (Zdroj: Garep, 2006)

Dělení území daného státu na menší území je dle Pekové definováno jako územní samospráva, která je formou veřejné vlády a veřejné správy. Určité území je spravováno na základě podmínek, stanovených zákonem. Část veřejné správy je předána nestátnímu subjektu, jakým může být například obec. Důvodem předání části veřejné správy je skutečnost, že menší územní celky jsou schopny rychleji a efektivněji reagovat na vzniklé situace. (Zdroj: Peková, 2002, s. 23)

Existují dvě hlediska, na jejich základě se jednotlivé geografické regiony vyčleňují. Prvním z nich je *objektivní* hledisko, které je charakterizováno pevnými vazbami mezi složkami regionů. Druhé hledisko je *subjektivní*, tedy na základě úkolů výzkumu. Snaží se, aby byl region co nejvíce stejnorodý, *homogenní*, aby sledované znaky byly co nejvíce podobné. Opakem je region *heterogenní*, tedy funkční a centralizovaný, vycházející z hierarchicky uspořádaných územních vztahů prostoru a lze je určit na základě intenzity socioekonomických vazeb (obyvatelstvo, věková struktura, nezaměstnanost...).

(Zdroj: Garep, 2006)

Regiony je dále možné členit na základě různých hledisek na **administrativní a účelové**. Regiony **administrativní** slouží pro potřeby výkonu státní správy a územní samosprávy. Tyto regiony jsou určeny dvěma základními vztahy, kterými jsou *skladebnost* a *vztah podřízenosti a nadřízenosti*. Princip *skladebnosti* znamená, že region vyšší úrovně je tvořen několika celky nižší úrovně. Druhý vztah *podřízenosti a nadřízenosti* představuje

závažnost norem přijatých na vyšší úrovni pro regiony nižší úrovně. Tyto regiony vyžadují jistou časovou stabilitu.

Účelové regiony většinou mívají limitovanou časovou platnost. Jsou vyčleněny pro řešení nějakých problémů, které se mohou týkat například životního prostředí, ochrany přírody nebo řešení ekonomické zaostalosti. (Zdroj: Garep, 2006)

4.1 Administrativně-správní členění regionů

Česká republika se se svou rozlohou 78 865 km² a počtem obyvatel 10 517 408 (k 31.3.2014), řadí mezi střední až menší evropské země. Jedná se o vnitrozemský stát, který se rozkládá na území historických zemí Čech, Moravy a části Slezska.

Od 1.1.2001 se Česká republika člení na 14 krajů. Samosprávu a také část státní správy vykonávají vyšší územní samosprávné celky, ustanovené ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Zákon nabyl účinnosti dne 1.1.2000.

Koncem roku 2002 zanikly okresní úřady, vykonávající státní správu. Jejich působnost byla přenesena nejen na nově vzniklé kraje, ale i na obce s rozšířenou působností (205 obcí). (Zdroj: Garep, 2006)

Obrázek č. 1 – Mapa regionů České republiky

Turistické regiony České republiky

(Zdroj: <http://www.regionalnirozvoj.cz>)

„Číselník obcí s rozšířenou působností (dále jen „CISORP“) byl zaveden sdělením Českého statistického úřadu č. 471/2002 Sb. ze dne 29. října 2002 o zavedení Číselníku obcí s rozšířenou působností (CISORP), Číselníku obcí s pověřeným obecním úřadem (CISPOU) a Číselníku správních obvodů hl. m. Prahy (CISSOP), uveřejněným ve Sbírce zákonů v částce 163/2002 Sb. dne 19. listopadu 2002.

V souladu s tímto sdělením nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003. Číselník CISORP uvádí kódy ORP obcí s rozšířenou působností vymezených na základě zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ze dne 13. června 2002.“ (Zdroj: <http://www.czso.cz>)

CZ-NUTS

Tento jednotný systém klasifikování územních statistických jednotek (tzv. NUTS - Nomenclature of Units for Territorial Statistics), byl vytvořen pro možnost srovnání statistických údajů v rámci zemí patřících do Evropské unie. Podle pravidel Evropské unie mohou mít územní jednotky administrativní nebo naopak neadministrativní charakter. Klasifikace CZ-NUTS má hierarchicky uspořádanou strukturu.

Na základě této klasifikace se například vymezují regionální politiky EU, vytvářejí se sociálně-ekonomické analýzy jednotlivých regionů nebo se shromažďují a zpracovávají regionální statistiky Evropské unie. (Zdroj: <http://portal.uur.cz>)

Klasifikace jednotlivých územních jednotek CZ-NUTS je:

stát (NUTS 0)	Česká republika	administrativní jednotka
území (NUTS 1)	území celé České republiky	neadministrativní jednotka
region soudržnosti (NUTS 2)	sdílené kraje	neadministrativní jednotka
kraj (NUTS 3)	kraje	administrativní jednotka

(Zdroj:<http://www.czso.cz>)

4.2 Socioekonomická charakteristika České republiky

Demografie je vědním oborem, který se zabývá reprodukcí lidských populací. Poprvé byl tento termín použit A. Guillardem v roce 1855. Lidská populace je objektem více vědních oborů, se kterými demografie spolupracuje, patří k nim například geografie obyvatelstva. (Zdroj: Vodáková, 1993, s. 9)

Obyvatelstvo

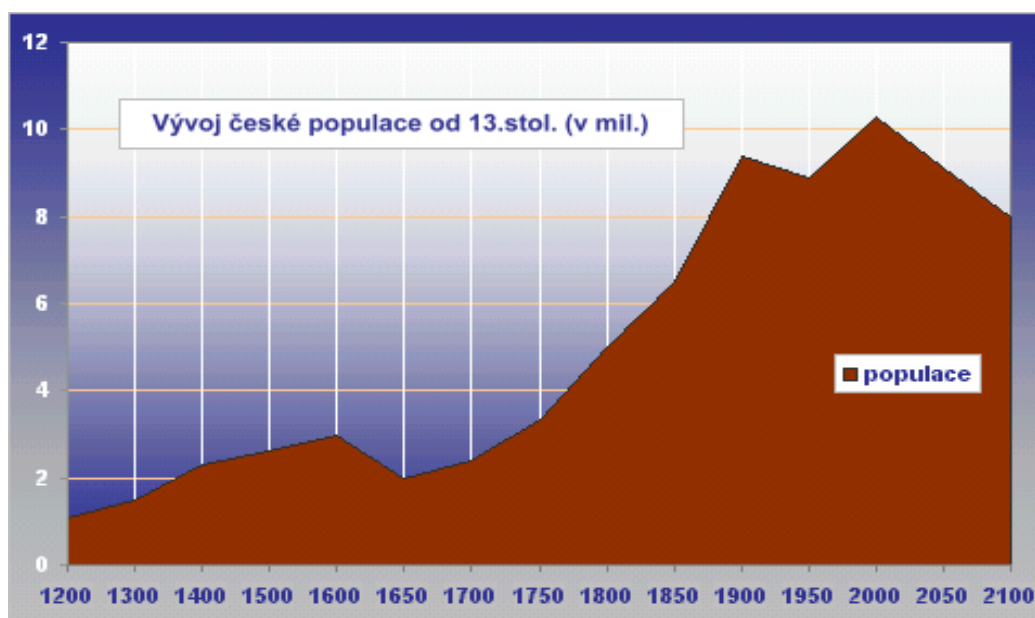
Na území České republiky žije celkem 10 517 408 obyvatel (k 31.3.2014). Česká republika patří mezi země, ve kterých je porodnost obyvatelstva nižší než úmrtnost. Podle ČSÚ zemřelo v roce 2013 celkem 109 160 obyvatel, což je o 8 213 lidí méně, než bylo

v roce 1994. Počet živě narozených činil v České republice za rok 2013 celkem 106 751 dětí, a to je o 22 603 méně, než bylo v roce 1991.

V současné době mnohem více mladých lidí dává přednost studiu, snaží se získat vyšší pracovní pozici a vyšší příjem. Důležitým faktorem při rozhodování zda založit rodinu, se stala obava z rizika, které představuje ztrátu zaměstnání a tedy možnost finančně uživit rodinu. Jistou úlohu v tom také sehrává možnost sehnat finančně dostupné bydlení.

(Zdroj: <http://www.demografie.info>)

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatelstva České republiky

(Zdroj: <http://www.demografie.info>)

Věková struktura

K 31.12.2006 byl index stáří 100,2. Tento index = $|65+| / |0-14| * 100$, jde tedy o poměr počtu starých osob a dětí v obyvatelstvu. Průměrný věk byl v roce 2006 40,2. Koncem roku 2013 byl index stáří roven číslu 115, 7 a průměrný věk obyvatel stoupl na 41,5 roku.

Dlouhodobě nízká plodnost a rostoucí střední délka života má na následek proces demografického stárnutí. Počty narozených dětí se snižují a počet lidí v produktivním věku bude také postupně klesat. V budoucnu se tak budou zvyšovat počty osob starších věkových skupin. Následující tabulka zachycuje věkovou skladbu obyvatelstva a indexy

zatížení produktivní složky obyvatelstva České republiky v letech 2000-2065. Je patrné, že populace stárne.

Tabulka č. 2 - Věková skladba obyvatelstva České republiky

	2000	2010	2015	2020	2025	2035	2045	2055	2065
průměrný věk	38,8	40,6	41,6	42,7	43,9	46,3	47,5	48,3	49,0
index stáří	83,1	107,0	117,1	128,7	145,6	187,8	222,5	232,7	243,6
index závislosti I	23,9	20,2	22,5	24,2	23,5	20,8	23,4	25,9	24,2
index závislosti II	19,8	21,6	26,3	31,2	34,2	39,1	52,0	60,2	58,9
index ek. zatížení	59,3	54,6	59,0	66,9	72,0	74,0	89,7	103,3	100,8

Index stáří - počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let

Index závislosti I - počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let

Index závislosti II - počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 15-64 let

Index ekonomického zatížení - počet dětí ve věku 0-19 let a počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 20-59 let

(Zdroj: ČSÚ a http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=824)

Nezaměstnanost

Na počátku politické přeměny byla nezaměstnanost České republiky zcela minimální. Koncem roku 1990 činila nezaměstnanost 0,7 %, následující rok se toto číslo však zvětšilo na 4,1 %. V roce 1993 byla velikost populace (ve věku 15 let a více v tis. osob) 8 292,7 a míra nezaměstnanosti činila 4,3 % (osoby ve věku 15-64 let).

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2000 a to 8,7 % (osoby ve věku 15-64 let), při velikosti populace 8 586, 4 (ve věku 15 let a více v tis. osob). Toto období bylo ovlivněno negativním vývojem celosvětové hospodářské situace. Globální hospodářská recese způsobila výrazný nárůst počtu uchazečů o zaměstnání a snížení počtu volných pracovních míst.

V roce 2012 byla velikost populace (ve věku 15 let a více v tis. osob) 8 962,6 a míra nezaměstnanosti činila 7,0 % (osoby ve věku 15-64 let). Nejnižší podíl nezaměstnaných

osob má hlavní město Praha 5,14 % (k 31.12.2013), dále pak Plzeňský kraj 6,45 % nezaměstnaných nebo Středočeský kraj 6,9 %, ve kterém se i nachází mnou zvolená obec Nehvizdy, na kterou je zaměřena praktická část práce. Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných měl Ústecký kraj 11,47 %, dále pak Moravskoslezský 10,47 % a například Olomoucký kraj 9,79 % nezaměstnaných. (Zdroj: ČSÚ)

Míra nezaměstnanosti se nejčastěji měří pomocí ukazatele nezaměstnanosti:

$$u = U / L * 100 (\%)$$

u - míra nezaměstnanosti

U - počet nezaměstnaných

L - celkový počet pracovních sil, to odpovídá Z+U (Z - zaměstnaní)

Ekonomická teorie dělí nezaměstnanost na:

- frikční – která je spojená s životním cyklem a hledáním lepšího pracovního místa
- strukturální – je způsobená nesouladem mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách v jednotlivých pracovních oblastech.
- cyklickou – zde je souvislost s ekonomickým cyklem, kdy je celková poptávka po práci nízká, ne tedy pouze v jednotlivé oblasti, jak je tomu u nezaměstnanosti strukturální

Další možné členění nezaměstnanosti je podle účelu:

- dobrovolná – hovoříme o ní tehdy, kdy část pracovních sil nechce pracovat při určitých mzdách nebo nechce pracovat vůbec
- nedobrovolná – vzniká tehdy, kdy je poptávka po práci vyšší než její nabídka

(Zdroj: Krebs, 2007)

Hospodářství

Hospodářská politika je souhrnem cílů a nástrojů, státu slouží k ovlivňování ekonomiky země. Dělí se na mikroekonomickou a makroekonomickou politiku. (Zdroj: Peštová, Rotport, 2004, s. 30)

V devadesátých letech 20. století se ekonomika České republiky měnila z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní. Teritoriální reorientace exportu měla výrazný dopad na strukturu vyváženého zboží. Pokles se týkal všech odvětví průmyslu, největší propad zaznamenal tradiční vývoz strojů a zařízení. Řada podniků však reorientovala svůj export poměrně úspěšně. Exportní úspěchy byly zapříčiněny jednak výhodným směnným kursem a také nižšími mzdovými náklady v České republice než ve vyspělejších zemích.

Českou ekonomiku v druhé polovině roku 1997 postihla hospodářská recese, která trvala zhruba do konce roku 1999. K pomalé restrukturalizaci vedly minimální manažerské dovednosti a také nedostačující kapitálové vybavení podniků. Významnou změnou prošla (a neustále prochází) česká ekonomika od konce roku 2008, kdy se začaly projevovat důsledky globální ekonomické recese. Podle údajů ČSÚ dosahoval meziroční růst HDP v roce 2005 a 2006 více než 6 %, ale v roce 2008 již pouze 2,5 % a v třetím čtvrtletí roku 2009 dochází k meziročnímu poklesu HDP -4,1 %. (Zdroj: Garep, 2006)

V roce 1998 byl v ČR schválen systém investičních pobídek nejen pro zahraničí, ale i tuzemské investory. Vlivem tohoto systému byl od roku 1998 zaznamenán prudký nárůst přímých zahraničních investic (PZI). V roce 2007 činil podíl PZI 185,3 mld. korun.

Z nových členských zemí EU vykázalo nejvyšší podíl PZI na HDP Estonsko 77 %, poté Maďarsko 73 %, Bulharsko 66 %, ČR a Slovensko 55 %. Mnohem méně pak Polsko (31 %) a Slovinsko (20 %). (Zdroj: ČSÚ)

4.3 Regionální politika

K hlavním cílům regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudružnost a zvyšování konkurenceschopnosti. Vývoj jednotlivých regionů je ovlivněn různými výchozími podmínkami, polohou a stupněm urbanizace. K hlavním příčinám nerovnoměrného rozvoje regionů a vzniku regionálních disparit, patří například:

- **Snížení výroby v elektrotechnickém, textilním a obuvnickém průmyslu**, což mělo za následek zvýšení nezaměstnanosti v Libereckém, Pardubickém či Zlínském kraji a na Vysočině.
- Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký kraj, byl negativně ovlivněn **velkým snížením výroby a zaměstnanosti v těžebním průmyslu**.
- Ke vzniku regionálních disparit také přispívá různá **kvalita lidských zdrojů a místní samosprávy**
- **Geografická poloha regionů České republiky** – jejich rozdílná dostupnost k hlavním evropským dopravním koridorům a také jednotlivým státům EU.

(Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR, 2005)

Základním dokumentem regionálního rozvoje je v současné době **Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014 – 2020**, za nichž odpovídá Ministerstvo pro místní rozvoj. Tato Strategie byla schválena 15. 5. 2013 usnesením vlády ČR. „*Je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj.*“ Požadavky na obsah Strategie jsou upraveny v § 5 odst. 1 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

(Zdroj: <http://www.mmr.cz>)

Hlavní směry a cíle soudobé regionální politiky České republiky se odvíjejí zejména od Strategie udržitelného rozvoje ČR, dále jsou cíle regionální politiky ČR ve vztahu s hlavními cíli krajských a resortních strategií a programů. Cíle regionální politiky se řídí v neposlední řadě dle priorit EU, které jsou stanoveny v politice hospodářské a sociální soudržnosti a v Lisabonské strategii platné od 2.2.2005 (kde jsou hlavními cíli koheze, růst a zaměstnanost). (Zdroj: Stejskal, Kovárník, 2009, s. 55)

5/ Středočeský kraj

Zřízení krajů je definováno v zákoně č. 129/2000 Sb. Zákon o krajích.

Obec Nehvizdy, se statutem městyse, kde byl prováděn výzkum pro praktickou část této diplomové práce, se nalézá ve Středočeském kraji. Středočeský kraj se svou rozlohou (11 015 km²), počtem obcí (1 145, k 1.1.2014) a obyvatel (1 300 301, k 30.9.2013) řadí mezi největší kraje České republiky.

Kraj se administrativně člení na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které k 1. 1. 2003 nahradily bývalé okresní úřady. Rozprostírá se kolem hlavního města Prahy, se kterým má silné vzájemné vztahy a vazby. Řada lidí například v hlavním městě pracuje. Jak již bylo zmíněno, Středočeský kraj má hned po Praze a Plzeňském kraj nejnižší míru nezaměstnanosti v celé České republice. Nejvyšší hodnoty nezaměstnanosti v rámci kraje dosáhla v okrese Příbram 10,10 %, nejnižší v okrese Praha-východ 3,35 % (kam spadají i Nehvizdy). Kraj je silně protkán dopravní sítí, což má své klady, ale i zápory v podobě velkého dopravního přetížení a vlivu na přírodní krajinu.

Pro tento kraj je typická zemědělská, zejména rostlinná, a průmyslová výroba. Pěstují se zemědělské plodiny, jakými jsou například pšenice a cukrovka, dále pak ovoce a zelenina. Hlavními průmyslovými odvětvími v kraji jsou strojírenství, chemie a potravinářství. Jako příklad lze uvést podnik Škoda Mladá Boleslav.

Ve Středočeském kraji se nachází i řada významných kulturních památek a chráněných krajinných oblastí, které činí kraj turisticky velmi atraktivním. Asi nejznámější a nejvýraznější město s mnoha památkami je město Kutná Hora, které je zapsáno v Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Poblíž Nehvizd je asi nejvýraznějším turistickým místem městské muzeum v Čelákovících, sídlící od roku 1949 v objektu Tvrze v bývalém středověkém šlechtickém sídle. Dále pak poutní místo ve Staré Boleslavi, kde byl zavražděn kníže Václav.

Krajem protéká řada řek, Vltava, Jizera, Labe nebo Berounka. Významné přírodní oblasti v kraji představují CHKO Kokořínsko, CHKO Křivoklátsko, Český ráj nebo Česká kras. (Zdroj: <http://www.kr-stredocesky.cz>)

5.1 Regionální rozvoj

Program rozvoje kraje představuje základní dokument orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, je klíčový pro podporu regionálního rozvoje, zdůrazňuje nejpodstatnější potřeby kraje, využívá znalostí místních odborníků a činitelů a umožňuje jim zvolit a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje. Je to střednědobý program podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje. V programu jsou zahrnuty úkoly rozvoje finančního i nefinančního charakteru, jakými jsou politika, doporučení pro ústřední správní orgány a další. Dává si za cíl stanovit pro dané plánovací období řadu opatření, vycházející ze strategie rozvoje kraje a realizovatelnou dostupnými finančními prostředky.

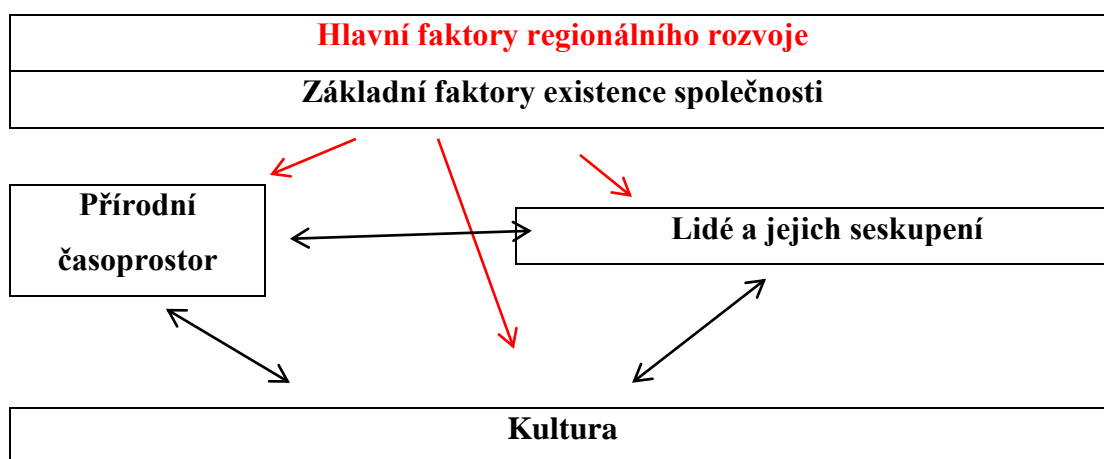
Program rozvoje kraje obsahuje kapitoly týkající se, infrastruktury, ekonomického rozvoje, rozvoje venkova i lidských zdrojů, životního prostředí, cestovního ruchu a péče o kulturní dědictví.

Střednědobý rozpočtový výhled Středočeského kraje je sestaven na roky 2015 – 2018 a zahrnuje veškeré předpokládané zdroje a výdaje kraje. Bere v možnost i mírný nárůst celkových zdrojů a výdajů. „Mezi nejdůležitější příjmy kraje patří **podíly na daních** (tzv. sdílené daně, na jejichž výnosu se kraj podílí stanoveným procentem dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní). U sdílených daní je předpokládán meziroční nárůst o cca 1%. Mírný nárůst finančního dotačního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu kraje na výkon přenesené působnosti v roce 2014 vyplývá z predikce Ministerstva financí ČR. Návrh střednědobého výhledu dále zahrnuje **dotace** ze státního rozpočtu určené pro financování školství, které jsou účelové a jsou základním zdrojem financování výdajů na platy a ostatní neinvestiční výdaje škol a školských zařízení. U těchto dotací pro financování oblasti školství je předpokládán nárůst o 1%. U ostatních zdrojů Středočeského kraje se nepředpokládají v letech 2015 – 2018 dle kvalifikovaných odhadů významné změny.“ (Zdroj: <http://www.kr-stredocesky.cz>)

Mezi nejdůležitější výdaje patří výdaje na financování školství hrazené z přijatých dotací ze státního rozpočtu a běžné (neinvestiční) výdaje kapitol Středočeského kraje. Navržený střednědobý výhled předpokládá i další výdaje, výdaje na Středočeské Fondy, kapitálové (investiční) výdaje, výdaje na financování projektů EU a další.

Rozpočet kraje je sestavován podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtu územních samosprávných celků. Rozpočet kraje je schvalován Zastupitelstvem kraje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. (Zdroj: <http://www.kr-stredocesky.cz>)

6/ Rozvoj

(Zdroj: Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013)

K faktorům přírodního časoprostoru patří:

- přírodní zdroje a
- přírodní prostředí
- jako dlouhodobé determinanty regionálního rozvoje

K faktorům lidí a jejich seskupení, na které působí kultura, patří faktor:

- lidské zdroje s příslušnou úrovní dovedností a odborného vzdělání.

Mezi faktory kultury patří:

- hmotné faktory v podobě jejich produkčního potenciálu a infrastruktury
- nehmotné faktory zejména inovace a schopnost jejich vytváření a šíření, dostupnost a účinné využití informační a komunikační technologie (ICT), institucionální prostředí

(Zdroj: Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013)

6.1 Sociální politika

Sociální politiku nelze jednoznačně definovat, ale můžeme říci, že se jedná o politiku, která se primárně orientuje k člověku, jeho rozvoji a kultivaci jeho životních podmínek, dispozic, k rozvoji jeho kvality života a jeho osobnosti, jak uvádí ve své publikaci Vojtěch Krebs. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 17)

Sociální politika je specifická v každé zemi i době, protože úzce souvisí se svým společenským okolím. Zároveň však existují i určité společné znaky. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 20)

Ottův naučný slovník nahlíží na sociální politiku jako na „*praktickou snahu, aby společenský celek byl uspořádán co nejideálněji*“. Nauka sociální politiky je rozuměna jako souhrn zásad směřujících k odstranění nebo zmírnění „vad společenského života“. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 20)

V České republice máme dva přístupy pro pojetí sociální politiky.

První přístup: Nahlíží na sociální politiku v širším pojetí. Z hlediska toho vymezujeme sociální politiku jako konkrétní jednání především státu, ale i dalších subjektů, kterými je ovlivňována sociální sféra společnosti. Toto první vymezení je důležité hlavně pro dlouhodobější koncepční úvahy o sociální politice (např. vize a sociální doktríny). Tento přístup je velmi náročný avšak důležitý, protože sociální politika je zde chápána jako určitý systém s vnitřními vazbami a souvislostmi i s vazbami na společenské okolí.

Druhý přístup: Zde je sociální politika pojímána v „užším slova smyslu“. Dle Krebse je cílem této politiky zejména reagování na sociální rizika a jejich případné negativní důsledky (např. nemoc nebo invalidita). Dále by měla sociální politika v tomto pojetí

eliminovat tzv. sociální tvrdosti, které vznikají při fungování tržního mechanismu (např. nezaměstnanost). Druhý přístup se zaměřuje zejména na oblasti sociálního zabezpečení a zaměstnanosti.

(Zdroj: Krebs, 2007, s. 25)

Mezi typické principy sociální politiky patří:

- sociální spravedlnost (vymezení pravidel, podle nichž jsou ve společnosti rozdělovány příjmy, příležitosti a předpoklady (např. vzdělávat se))
- sociální solidarita (vzájemná podpora a sounáležitost, která souvisí s utvářením a rozdělováním životních podmínek pro sociální skupiny – zejména pro rodiny)
- princip subsidiarity (lat. „subsidium“ - poskytování pomoci. Dle tohoto principu je každý povinen nejprve pomoci sám sobě – pokud nemůže sám, musí mu pomoci rodina. Na posledním místě je možnost žádost o pomoc stát)
- princip participace (Existuje mnoho individuálních i společenských cílů a zájmů, v demokratické společnosti je daná možnost se na společenském životě i na sociální politice podílet.) (Zdroj: Krebs, 2007, s. 28)

Obecně můžeme říci, že: „V sociální politice jako v systému, který se vyznačuje značnou složitostí, jde nutně vždy o soustavu cílů, jimiž je naplňován cíl obecný, který lze formulovat jako zdokonalování životních podmínek lidí a rozvoj osobnosti.“ (Zdroj: Krebs, 2007, s.37)

Jen krátce je nutné vymežit objekty a subjekty sociální politiky. K objektům patří všichni obyvatelé dané země nebo sociální skupiny, jimž jsou sociálněpolitická opatření určena. Subjekty této politiky jsou ti, kdo mají prostředky a zájem k určité sociální činnosti či chování. Dosahují toho nejrůznějšími nástroji, mezi které patří sociální příjmy a služby či různé úlevy. K nejdůležitějším subjektům pak patří stát a jeho orgány, zaměstnavatelé a firmy, regiony, místní komunity, obce, jejich orgány a instituce, občanské iniciativy a další. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 47-49)

Krebs ve své knize dále uvádí, že do budoucna by se měl stát méně angažovat v sociální politice a sociální politika by se měla postupně zbavovat své podřízenosti ambicím politických stran, jejich volebních programů a aspirací. Důvodem oproštění, by měl být

fakt, že politické strany často naslibují mnohem více, než jsou schopné v reálu splnit. Je tak vyvolána mylná představa, že možnosti státu financovat sociálně politické aktivity jsou neomezené.

Menší angažovanost státu by uvolnila prostor pro nestátní subjekty, které by mohly rychleji, efektivněji a účinněji vykonávat některé aktivity, čemuž stát musí vytvořit odpovídající podmínky. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 87)

6.1.1 Vzdělávací politika

Vzdělání patří k tzv. netržnímu zboží, nemá hmotnou podstatu a je pouze vlastností člověka, kterým může disponovat a dále ho rozvíjet. Vzdělání je výsledkem dvou úzce spojených procesů, ke kterým patří výchova a vzdělávání. Výchova patří k formativnímu procesu, ve kterém jsou utvářeny charakterové a morální vlastnosti člověka, spolu s osvojováním si norem a zásad chování ve společnosti. Vzdělávání je proces, ve kterém jedinec získává řadu dovedností a poznatků metodou nabývání – vzdělávání má převážně informativní aspekt. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 414-415)

„Cílem vzdělávací politiky je zabezpečit rozvoj poznávací a duchovní kapacity populace, jejich poznatkového a dovednostního fondu a zabezpečit a rozvíjet morálně hodnotové orientace lidí.“ (Zdroj: Krebs, 2007, s. 420)

V Nehvizdech existuje předškolní zařízení – mateřská škola, dále potom základní škola. V České republice je devítiletá povinná školní docházka, kterou tvoří 1. pětiletý stupeň, po kterém mohou žáci pokračovat na víceletá gymnázia, po úspěšném složení přijímacích zkoušek nebo mohou po 1. stupni pokračovat na 2. stupeň základní školy, který trvá 4 roky.

Obec má povinnost zajistit žákům, dle místa bydliště, místo na základní škole. Žák si však může zvolit základní školu na základě svého výběru. Dále musí obec vytvářet vhodné podmínky pro plnění povinné školní docházky. Zřizovatelem základních škol jsou kraje, kraje pak spolu se souhlasem ministerstva školství jmenují ředitele školy. Obec je zřizovatelem mateřských škol, dále obec obstarává stravování pro žáky základních škol i děti ze škol mateřských. (Zdroj: Krebs, 2007, s. 443)

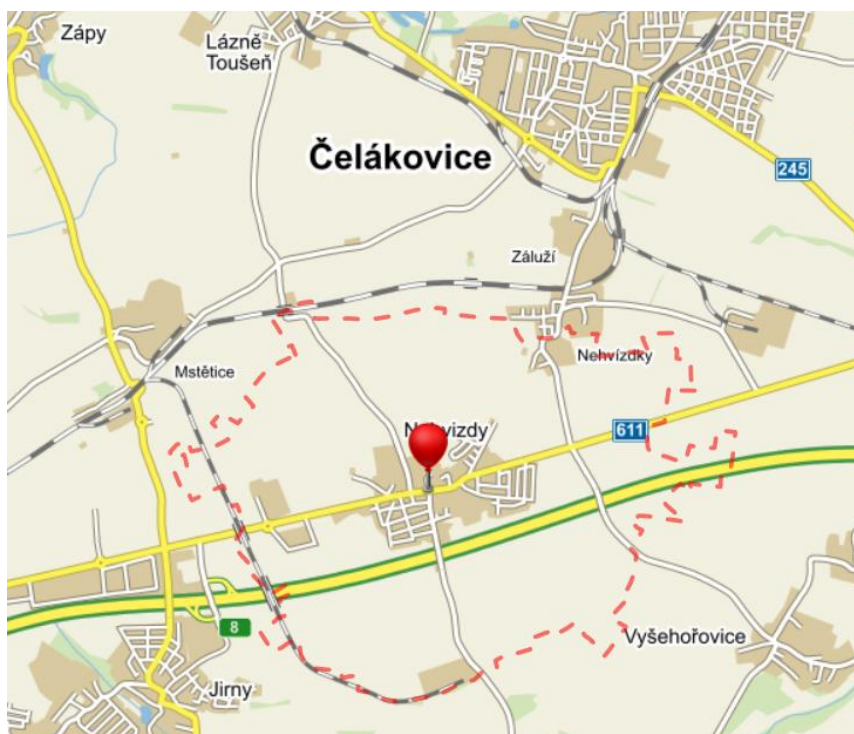
7/ PRAKTICKÁ ČÁST

7.1 Obec Nehvizdy

Obec se nachází ve Středočeském kraji, od hlavního města Prahy je vzdálena přibližně 10 km. Nehvizdy plní funkci obytnou, zemědělskou a také výrobní, leží v Polabské rovině a v jejich těsné blízkosti se nenalézají žádný les ani vodní tok.

Obec je členěna na dvě části – Nehvizdy a Nehvizdky. K 1.1.2013 čítaly obě části celkem 2 228 obyvatel (dle evidence obyvatel + cizinci). Při sčítání lidu v roce 2001, žilo na území 848 obyvatel. Kvůli své výhodné poloze se počet obyvatel Nehvizd neustále zvyšuje, staví se nové obytné čtvrti a rozšiřuje se místní občanská vybavenost. Nehvizdy se také stávají vyhledávaným cílem pro řadu firem, které zde podnikají a využívají bezprostřední blízkosti hlavního města. (Zdroj: <http://www.nehvizdy.cz/historie.htm>)

Obrázek č. 2 – Mapa městysu Nehvizdy

(Zdroj: mapy.cz)

7.1.1 Historie obce

První zmínka o tehdejší vsi Nehvizdy, sahá až do 1. poloviny 14. století, kde byl v písemných pramenech zmíněn místní farní chrám sv. Václava. Jedná se o gotickou stavbu s věží a zvonící, která je charakteristickou dominantou Nehvizd.

Před bitvou u Lipan nocovalo v květnu 1434 nedaleko Nehvizd vojsko císaře Zikmunda, které dne 22. května 1434 pochodovalo právě přes Nehvizdy směrem k Českému Brodu. Vojsko prý čítalo okolo 9000 bojovníků a 30. května téhož roku, bylo v bitvě poraženo. Roku 1515 byly Nehvizdy králem Vladislavem II. povýšeny na město.

Z roku 1606 se dochoval krátký text, informující o tom, aby tehdejšího správce školy, Mikuláše Vachanecia Bromovského, "spoluradní jejich Vít Šrámek a Jakub Kovář v dluhu spokojili." Tato nevelká zpráva dokazuje, že již na počátku 17. století byla v Nehvizdech škola. Kounické panství, spolu s Nehvizdy připadlo roku 1772 Lichtensteinům.

Zlomovou událostí se pro kraj stala císařská silnice vybudovaná z Prahy do Poděbrad (1810-1823), která také protíná Nehvizdy. A tak zde mohla být vybudována roku 1832 poštovní stanice, do té doby vedla poštovní cesta do Prahy přes Radonice k Toušeni a Nehvizdům se tak vyhýbala. V této době dochází k rozkvětu a rozrůstání městečka.

Velmi negativně kraj poznamenaly časy po Bitvě na Bílé hoře (ta proběhla 8. listopadu 1920). Kraj byl drancován veškerými vojsky, která tudy prošla. V Nehvizdech zaniklo 13 živností a zachovala se pouze jediná. Počet obyvatel Nehvizd rapidně poklesl a jeho obnova trvala asi 100 let.

Nehvizdy vlastnily hrdelní pravomoc, v Josefínském katastru je trať pojmenována „ U Spravedlnosti“.

Až dvojnásobný počet domů byl v Nehvizdech postaven od konce 19. století do 2. světové války. (Zdroj: <http://www.nehvizdy.cz>)

Kostel sv. Václava

Jak již bylo zmíněno výše, Nehvizdy trpěly po Bitvě na Bílé hoře. Švédské oddíly, které tudy procházely, ničily nejen Nehvizdy a okolí, ale také nenechaly bez povšimnutí místní kostel a faru, na kterých se neblaze podepsaly. Kostel pochází ze 13. století, u něho se nalézají věžovitá renesanční zvonice (z 16. století), která je se vstupem do kostela propojena úzkou předsíňkou. Pod předsíňkou byla objevena roku 1870 hrobka se třemi těly, jednalo se o zemřelé nehvizdské faráře. V předsíni bylo nalezeno pohřbené tělo, to patřilo jistému „*Hamtákoví, rytíři z Nehvizd a Erbichu, šenkýři z Malých Nehvizd, otrávenému svojí tchýní.*”

Před kostelem stojí socha sv. Jana Nepomuckého z 18. století. (Zdroj: <http://www.nehvizdy.cz>)

Na místním obecním úřadě jsem se dozvěděla, že socha patří obci a je zažádáno o dotaci na její opravu. Z kostela sv. Václava vlastní obec pouze stroj pohánějící hodiny, jinak je vše církevní.

Nehvizdy jsou také významným místem, kde v noci z 28. na 29. prosinec 1941, seskočili v rámci **operace Anthropoid** parašutisté Jozef Gabčík a Jan Kubiš. Parašutisté měli původně v plánu seskočit blízko Plzně, avšak díky chybě navigátora, seskočili právě u Nehvizd. V rámci operace Anthropoid měl být proveden atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha. Operace proběhla úspěšně v pražských Kobylisích dne 27. května 1942, kde bylo zaútočeno na Heydrichovo auto. Heydrich zemřel pár dní po útoku na zranění, která při atentátu utrpěl.

Za atentát bylo zabito asi 3000 lidí, včetně Gabčíka, Kubiše a dalších parašutistů. Nehvizdům měl připadnout stejný osud jako Ležákům a Lidicím, jež byly vypáleny. Naštěstí se tak nestalo, protože Nehvizdy leží na hlavní silnici do východních Čech a jejich vypálení by vzbudilo nežádoucí pozornost. ([http://www.ceskatelevize.cz /](http://www.ceskatelevize.cz/))

Místo seskoku parašutistů dnes připomíná kamenný památník, jenž je umístěn na cestě, která vede podél dálnice napravo od silnice vedoucí z Nehvizd do Horoušan.

7.1.2 Kulturní a přírodní dědictví obce

Nehvizdy nabízí díky své poloze, turistům či cyklistům řadu zajímavých a kulturně cenných míst. Je jím například místní dominanta – kostel sv. Václava, se zvonící a sochou sv. Jana Nepomuckého. U obecního úřadu, který se nachází téměř u kostela, je památník Obětem 2. světové války, na jehož desce je nápis: *Obětem nacismu (1939-1945)* a také *Na paměť seskoku parašutistů operační skupiny Anthropoid*. Dále je v obci postaven Památník spojeným armádám a Pomník obětem 1. světové války.

Vzhledem k okolní krásné přírodě a přilehlým městům, které také skýtají řadu zajímavých míst, projíždí Nehvizdy davy cyklistů. Bohužel tudy nevede žádná cyklostezka a tak jsou lidé nuceni jezdit po velmi frekventované a přetížené silnici a dbát zvýšené opatrnosti. Situaci dlouhodobě vnímají také občané Nehvizd, jejich počet neustále roste a tak se tu roky nabízí otázka vybudování cyklostezky v Nehvizdech. Cyklostezka by navazovala na již vybudované cyklistické trasy v okolí.

Za zmínku stojí zejména naučná stezka vedoucí z do nedalekých Čelákovic, odtud dále do Káraného a do Lysé nad Labem, celkem má stezka délku 21 km. Naučná stezka vede přírodou kolem řeky Labe a po celé její délce jsou umístěny informační tabule, kterých je celkem 24 a nabízí turistům a cyklistům informace o daném místě.

(Zdroj: <http://www.celakovice.cz>)

7.2 Životní prostředí

Blízkost hlavnímu městu a volné plochy kolem, umožňující výstavbu, dělají z Nehvizd zejména v posledních letech velmi vyhledávanou lokalitu k bydlení i k podnikání. Důvodem výhodné polohy je také dobrá dopravní dostupnost do Prahy. Do Prahy se lze dostat po dálnici D11, vedoucí z Hradce Králové, na kterou je nájezd nedaleko městyse. Další dopravní tepnou vedoucí přímo skrz Nehvizdy je Poděbradská silnice č. 611.

Vznikem komerční zóny a nově vzniklých obytných čtvrtí se změnil přírodní charakter krajiny kolem obce. Během uplynulých let vznikla podél Poděbradské silnice komerční zóna, která vede až k Praze. Mezi firmy, které zde působí, patří Čeroz, Logistics Group

Intenacional, Lego Production a Le-Co – firma zpracovávající uzeniny. Dále v komerční zóně působí firma Best Arch, která je největším českým výrobcem betonových stavebních prvků pro zahradu.

Komerční zóny poskytují řadu pracovních míst, zejména v logistických odvětvích, tím přispívají ke zvýšení zaměstnanosti v okrese, to má za následek kladný vliv i na Nehvizdy z hlediska přísunu obyvatel a nabídky pracovních míst.

V Nehvizdech nadále převažuje rostlinná zemědělská výroba a pole jsou intenzivně obdělávána. Výměra pozemku obce činí k roku 2014 celkem 983 ha, z toho:

- zemědělská půda tvoří 858 ha
- orná půda 833 ha
- ostatní plochy 98 ha
- zastavěné plochy 26 ha
- zahrady tvoří 16 ha
- trvalé travní porosty 6 ha
- vodní plochy 2 ha

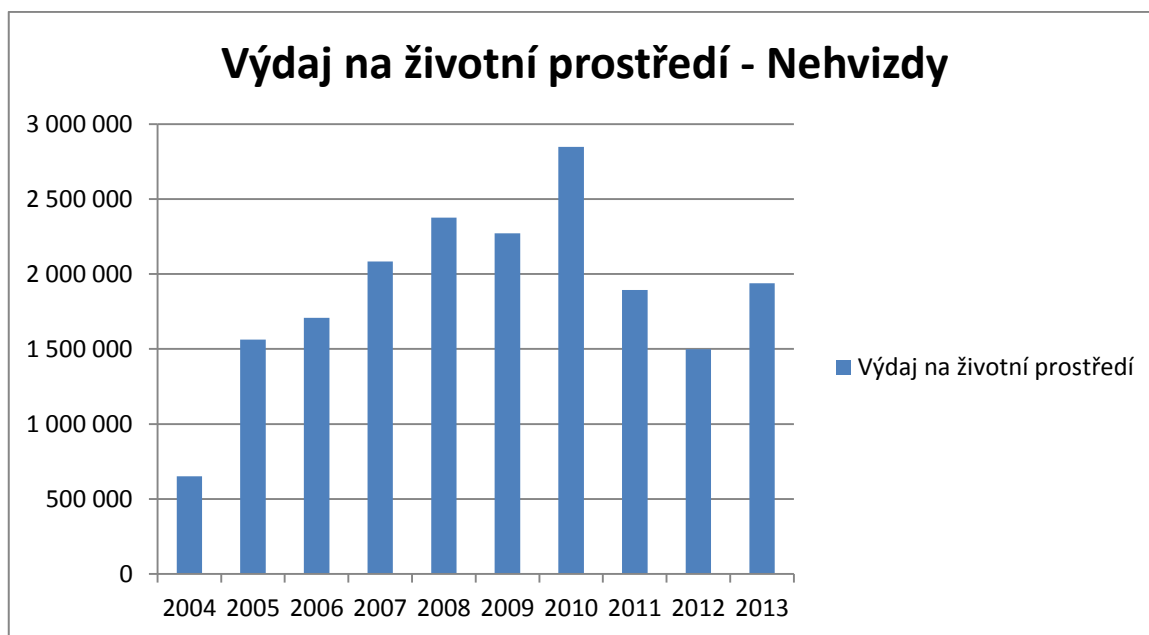
(Zdroj: <http://www.risy.cz>)

Převažující podíl zemědělské půdy velmi vysoké bonity na území obce značí velký zemědělský potenciál daného území.

Zastavěním zemědělských ploch vznikla značně snížená retence krajiny, obec proto na doporučení Krajské koncepce ochrany přírody a přírody Středočeského kraje začala v listopadu 2014 budovat biokoridor s vybetonovanou usazovací nádrží pro dešťovou vodu.

Následující graf č. 2 zachycuje výdaje na životní prostředí, který městy Nehvizdy vynaložil za sledované období 2004 – 2013. Z grafu je patrné, že nejvíce financí bylo vynaloženo v roce 2010, v tomto roce šly finance nejvíce do nakládání s odpady a péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň. Obecně lze říci, že výdaje financí na životní prostředí do roku 2010 měly rostoucí charakter, od tohoto roku je charakter klesající.

Graf. č. 2 – Výdaj na životní prostředí

(Zdroj: www.rozpočetobce.cz, autorčino vlastní zpracování)

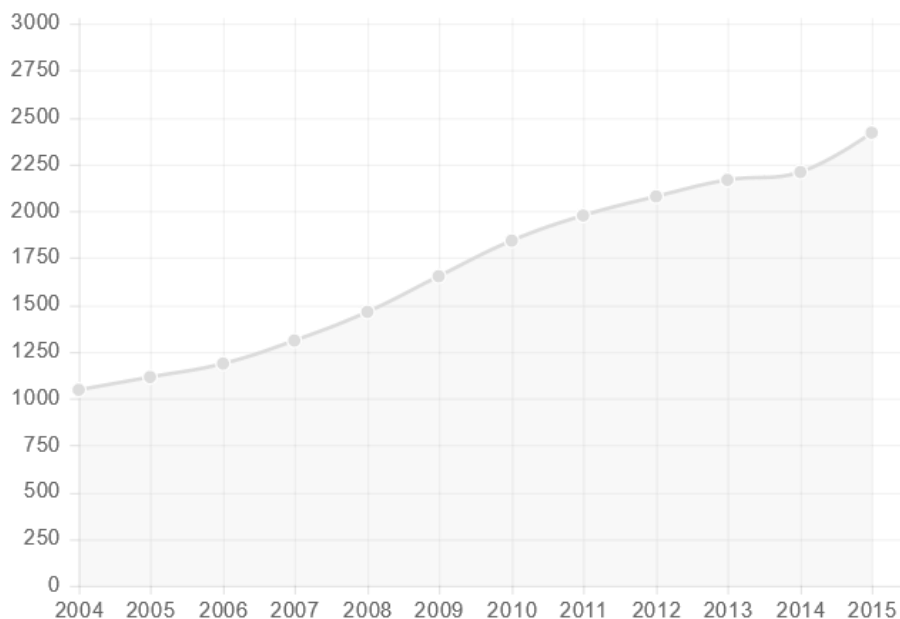
8/ Demografická charakteristika

Vlivem zvyšujícího se počtu lidí, kteří se vlivem suburbanizace stěhují na kraj Prahy, bylo v Nehvizdech vystavěno několik obytných čtvrtí a nové se stále staví. Zemědělská půda v okolí je tak zastavována domy a stále se rozvíjející komerční zónou.

8.1 Vývoj počtu obyvatel

Sledovat demografickou charakteristiku, tedy skladbu a vývoj počtu obyvatelstva je velmi podstatné. Lidský faktor souvisí i s ostatními faktory, od něho se odvíjí ekonomika obce, občanská vybavenost i dopravní infrastruktura, které se formulují a přizpůsobují potřebám obyvatel. Následující graf č. 3 zachycuje vývoj počtu obyvatel Nehvizd v průběhu let 2004 až 2015. Z grafu je velmi dobře patrné, že se počet obyvatel za sledovaných deset let zdvojnásobil. V roce 2004 čítaly Nehvizdy 1045 obyvatel a v roce 2015 již 2417 obyvatel.

Graf č. 3 - Vývoj počtu obyvatel v Nehvizdech

(Zdroj: <http://www.obyvateleceska.cz>)

8.2 Struktura obyvatelstva dle věku

Následující tabulky č. 3, 4 a 5, zachycují vývoj počtu a věkového složení Nehvizd a celého okresu Prahy –východ. Sledovány jsou roky 2007 a 2014. Z následujících tabulek je patrné, že počty obyvatel v celém okrese Prahy-východ i Nehvizdách vzrostly, je to zapříčiněno stěhováním obyvatelstva do míst s intenzivní sociálně – ekonomickou vazbou na Prahu.

Tabulka č. 3 - Počet a věkové složení obyvatelstva k 31.12.2007

	Počet obyvatel celkem	muži	ženy	0-14 let	16-64 let	65 a více	Průměrný věk
Okres Praha-východ	127 041	62 258	64 783	20 481	90 039	16 521	39,1
Nehvizdy	1 461	744	717	275	1 050	136	35,4

(Zdroj: <https://vdb.czso.cz>)

Početně nejvíce jsou zastoupeny ženy ve věku 16-64 let, dále pak skupina mladší 14 let a nejméně početnou skupinou jsou lidé ve věku 65 a více. Poslední zmíněná skupina 65 a více let, jak je patrné z tabulky z roku 2014, vzrostla v okrese o 6 406 lidí, je to zapříčiněno stárnutím mladší a početnější generace. Nehvizdy mají občany, oproti celkovému věkovému průměru v okrese, mladší o 3,7 let.

Okolí Prahy je nejvíce vyhledáváno mladými, ekonomicky aktivními lidmi, kteří se zde usazují, pracují a zakládají rodiny, což pozitivně ovlivňuje věkovou skladbu obyvatelstva. Nehvizdy se snaží pozitivním způsobem přimět obyvatele, kteří zde nemají nahlášený trvalý pobyt, aby tak učinili, tím by se navýšil podíl příspěvku ze státního rozpočtu pro městys. Ročně přicházejí Nehvizdy kvůli nepřihlášeným obyvatelům o značnou finanční částku, která činí zhruba 2,5 milionu korun.

(Zdroj: www.nehvizdy.cz, Strategický plán rozvoje 2015-2018)

Tabulka č. 4 - Počet a věkové složení obyvatelstva k 31.12.2014

	Počet obyvatel celkem	muži	ženy	0-14 let	15-64 let	65 a více	Průměrný věk
Okres Praha-východ	164 002	80 778	83 224	32 775	108 300	22 927	38,4
Nehvizdy	2 417	1 178	1 239	621	1 617	179	33,3

(Zdroj: <https://vdb.czso.cz>)

Tabulka č. 5 - Přírůstek a úbytek obyvatelstva v Nehvizdech za rok 2014

	Přírůstek obyvatelstva			Saldo migrace			Přírůstek/Úbytek
	<u>Živě narození</u>	<u>Zemřelí</u>	<u>Přirozený přírůstek</u>	<u>Přistěhovalí</u>	<u>Vystěhovalí</u>	<u>Saldo migrace</u>	
<u>Celkem</u>	36	7	29	258	77	181	210
<u>Muži</u>	16	3	13	115	37	78	91
<u>Ženy</u>	20	4	16	143	40	103	119

(Zdroj: <http://www.risy.cz>)

9/ Místní samospráva a rozpočet obce

Úřad městyse tvoří starosta, který je volen členy zastupitelstva a zastupuje obec navenek podle § 103 odst. 1 zákona o obcích. Dále místostarosta, zastupující starostu v jeho nepřítomnosti nebo v rozsahu období, které je určeno zastupitelstvem, v tomto období starosta nevykává svou funkci dle zákona o obcích. Úřad městyse dále tvoří zaměstnanci úřadu.

Ve volebním období 2014 – 2018 bylo do **zastupitelstva** zvoleno 15 členů. Jejich pravomoci a povinnosti jsou uvedeny v zákoně č. 128/2008 Sb., o obcích a zastupitelé rozhodují ve věcech, které jsou v samostatné působnosti obce. (Zdroj: <http://nehvizdy.cz>)

Radu městyse tvoří 5 členů, jsou jimi starosta a místostarosta Nehvizd a předsedové jednotlivých komisí městyse. Rada patří k výkonnému orgánu obce a zodpovídá se zastupitelstvu.

K orgánům zastupitelstva městyse patří Finanční a Kontrolní výbor. Orgány rady městyse jsou tvořeny Komisí finanční a bezpečnostní, Komise stavební a životní prostředí a nakonec Komise školství, kultury a sportu. (Zdroj: <http://nehvizdy.cz/zaklinfo.htm>)

9.1 Strategický plán rozvoje obce

Strategický plán obce je jedním ze základních dokumentů, vytvářený městským nebo obecním úřadem. Vyjadřuje budoucí, dlouhodobý vývoj určitého celku a to na základě demografických, ekonomických a ekologických skutečností.

Do roku 2011 v Nehvizdech strategický plán neexistoval. Nutnost změny a potřeby pro dlouhodobý a systematický rozvojový plán, začala obec pociťovat při zvyšujícím se počtu obyvatelstva, výstavby bytových čtvrtí a zájmu podnikatelských aktivit firem v obci. Do roku 2011 byl rozvoj obce plánován každoročním sestavením a následným schválením rozpočtu, to se ukázalo jako již nedostačující.

Pro **Strategický plán rozvoje za období 2011-2014** v Nehvizdech bylo prioritním cílem:

- **Kvalita života a lidské zdroje:** zajistit kvalitní život všem věkovým skupinám obyvatelstva, přístup ke vzdělání a předškolní péči, sociální a zdravotní péči, zajistit kulturu a bezpečnost v obci.
- **Zachovat kvalitu prostředí a pracovat na jeho zlepšení**
- **Zvýšit počet autobusových spojů mezi Prahou a snížit počty kamionů, projíždějících obcí**
- **Zlepšit technickou infrastrukturu a zefektivnit fungování správy**
- **Rozvoj podnikání a zvýšení zaměstnanosti**

Představitelé obce splnili cíle Strategického plánu velmi dobře, zejména se značně rozvinulo místní školství a v rámci školství začala spolupráce s okolními obcemi. Podrobněji se tato práce zaměřuje na školství v kapitole - Občanská vybavenost. Téměř většina stanovených cílů ve strategickém plánu byla splněna. Sociální péče a zdravotnictví jsou oblasti, na které se obec musí v budoucnu více zaměřit, protože v obci chybí.

- Obec zajistila nástavbu školky pro 117 dětí, včetně třídy pro handicapované
- Obec přestavěla část prostoru v sokolovně na samostatné pracoviště MŠ
- Zřídila dětské centrum Dráček, fungující od května 2011
- V obci byl instalován zpomalovací semafor a zpomalovací retardéry
- Byla rozšířena a zefektivněna čistička odpadních vod
- Byly zřízeny další třídy ZŠ, včetně semaforu na hlavní silnici, přes kterou chodí žáci domů
- V severní části obce se začala budovat nová cyklostezka a bylo vybudováno dětské hřiště „Za Valem“

(Zdroj: <http://www.nehvizdy.cz>, Strategický plán rozvoje za období 2011-2014)

Aktuální **Strategický plán obce pro období 2015-2018** si klade za cíl:

- **Kvalitu života občanů:** nadále zkvalitňovat školství a zařízení předškolní výchovy, upravit venkovní prostor nové ZŠ, nadále usilovat o vybudování domu seniorů, vybudování modernější knihovny, zvýšit počet komunitních akcí v obci, vytvoření rekreačně-sportovní zóny v nové části obce
- **Kvalitu prostředí:** obnovit obecní cesty, zlepšit odpadové hospodářství (zaměřit se zkvalitňování třídění odpadu a zkonstruovat sběrný dvůr)
- **Dopravu:** udělat obchvat městyse, opravit místní komunikace
- **Technickou infrastrukturu:** vybudování kanalizace a vodovodu v Nehvizdkách
- **Řízení a správu:** zefektivnit místní samosprávu, nadmístní spolupráce (s okolními obcemi a zájmovými organizacemi)
- **Pracovní příležitosti a podnikání:** spolupráce s podnikateli v obci, získat nové firmy do komerční zóny, zajištění zaměstnanosti

Pro financování stanovených cílů budou použity veškeré dostupné dotační tituly, daně z nemovitostí – které budou diskutovány zastupitelstvem a finance získané z podílu příspěvku ze státního rozpočtu za obyvatele přihlášených k trvalému pobytu v Nehvizdech, jak bylo zmíněno výše, tato částka je přibližně 2,5 milionu korun.

(Zdroj: www.nehvizdy.cz, Strategický plán rozvoje 2015-2018)

9.2 Rozpočet obce

Finanční hospodaření obce zachycuje graf č. 4. Vyhodnoceno je období čtrnácti let a to konkrétně roky 2000 – 2013. Za sledované roky vykazovala obec schodek celkem sedmkrát. Poprvé to bylo v roce 2003, kdy schodek činil 7 407 160 korun. Městys v tomto roce investoval 15 132 680 korun do činnosti veřejné správy, dalších 3 968 670 korun investoval do základní školy, částka 1 028 770 korun byla vynaložena na sběr a svoz komunálních odpadů a na péči o vzhled obce a veřejné zeleně. Následující rok byl schodek vyrovnán a to zejména z daňových příjmů.

V období let 2005 – 2008 rozpočet vykazoval schodek, přičemž v roce 2005 a 2007 to bylo kolem 1 milionu korun. V roce 2006 obec nejvíce investovala do průmyslu, jednalo se především o čističku odpadních vod. Rozpočet vykazoval ztrátu ve výši 2 825 280 korun. Do oblasti školství obec investovala značnou část rozpočtu v roce 2008, kdy se začala stavět nová budova základní školy, výdej činil 12 664 930 korun a téměř 2 miliony se investovalo do předškolního zařízení, rozpočtová ztráta byla v tomto roce 5 372 850 korun.

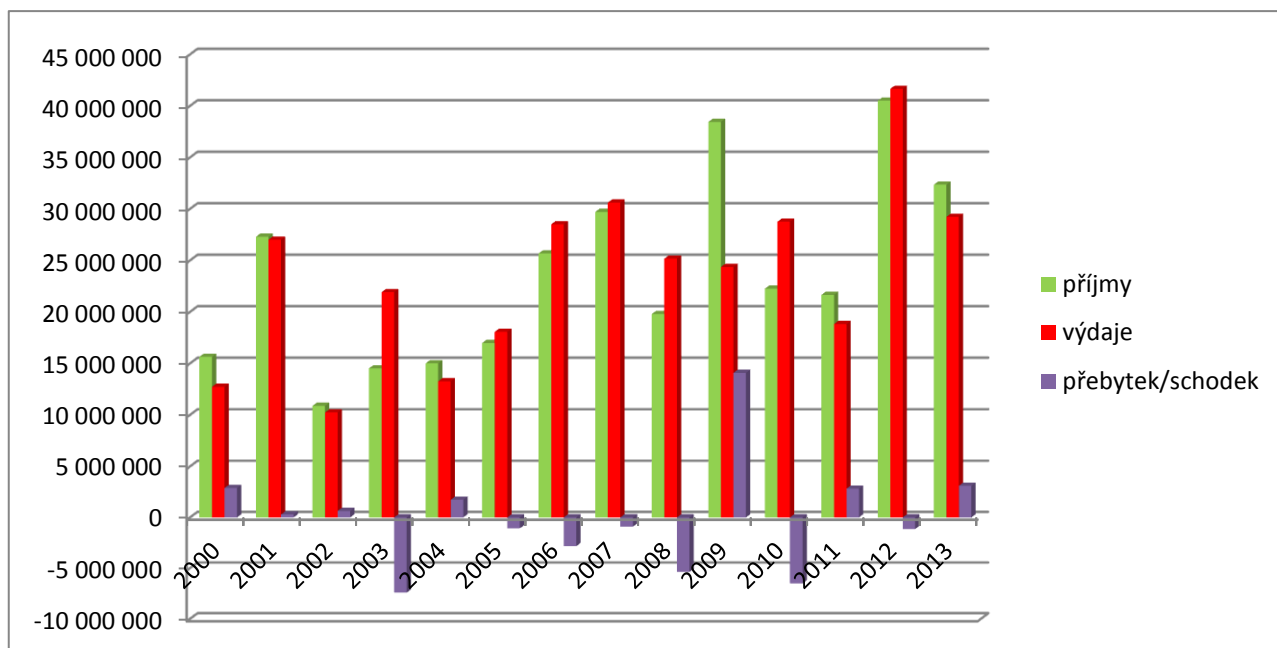
V roce 2009 Nehvizdy schodek vyrovnaly příjmem z daní a z dotací o výši 17 976 490 korun, které získaly na výstavbu nové budovy školy. Rokem s druhým nejvyšším výsledným záporným rozpočtem za sledované období je rok 2010, kdy zadluženost obce činila 6 506 920 korun.

Nejvíce bylo v roce 2010 investováno, stejně jako v roce 2009, do průmyslu a čističky odpadních vod. Z důvodu nové výstavby obytných čtvrtí v obci vznikla nezbytnost čističku zmodernizovat a rozšířit. Dále obec investovala 4 644 030 korun do veřejné správy a 4 miliony do oblasti školství. Následující rok přispěly nejvíce do rozpočtu obce daňové příjmy, které tvořily 71,7 % z celkových příjmů.

Posledním rokem, který vykazoval ztrátu 1 142 020 korun za sledované období, je rok 2012. Nehvizdy v tomto roce získaly dotace o výši 18 268 280 korun, což činilo 45,1% z celkových příjmů, zbytek tvořily daňové, nedaňové a kapitálové příjmy.

Do oblasti vzdělávání bylo investováno 66,1 % celkových výdajů, tedy 27 535 730 korun. Finance byly použity v předškolních zařízeních na stavby a projekty, budovy a haly. (Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>)

Graf č. 4 – Finanční hospodaření obce

(Zdroj: <http://www.rozpočetobce.cz>, autorčino vlastní zpracování)

10/ Občanská vybavenost a projekty obce

Z Nehvizd se stává stále více žádaná lokalita, vzhledem ke své vhodné poloze v blízkosti Prahy. Kvůli silnému vlivu suburbanizace, je nezbytné přizpůsobit městys potřebám občanů. K technické vybavenosti obce patří plynofikace, veřejný vodovod, kanalizace a čistička odpadních vod.

Podstatná většina občanské vybavenosti městyse je soustředěna v blízkosti Poděbradské silnice č.611, vedoucí skrz obec. Tato hlavní ulice nese název Pražská. K občanské vybavenosti obce patří dvě autobusové zastávky, knihovna, městský úřad, mateřská škola a základní škola pro nižší stupeň, fotbalové hřiště, školní tělocvična a TJ Sokol, dětské centrum Dráček, AFK Nehvizdy, klub pro mládež Stovka, skate park, obchod s barvami a laky, potraviny Enapo, řeznictví, dva podniky rychlého občerstvení (prodávající pizzu a gyros), pošta s bankomatem, dva pohostinské podniky a dvě cukrárny.

Ke službám a firmám sídlícím v obci patří kadeřnické studio; instalatérské, topenářské a plynárenské služby; auditorka daní a mezinárodního účetnictví; firma Compass – velkoobchod s autodoplňky a náradím; ekonomická kancelář A-Konto; jazyková agentura a firma Best, která vyrábí betonové stavební prvky pro zahradu.

Informace k této části práce byly získány zejména od pracovníků místního úřadu, z webových stránek městyse (www.nehvizdy.cz) a měsíčního periodika Nehvizdský kurýr.

10.1 Školství

Tradice místního školství je opravdu dalekosáhlá. Jak bylo zmíněno v historii Nehvizd, první doložitelná zmínka o existenci školy sahá až do roku 1606. Budova mateřské školy byla postavena v roce 1964, jejích součástí byla i školní jídelna. V roce 1977 přibýlo druhé oddělení mateřské školy, avšak po roce 1990, fungovalo pro velmi nízký počet dětí, pouze jedno oddělení a hrozilo, že i to bude pro malý zájem uzavřeno. Vše se změnilo v roce 1996, kdy se vlivem suburbanizace zvýšil počet uchazečů, a začala fungovat obě oddělení MŠ.

Od roku 2003 se stala mateřská škola součástí základní školy. Místa ve školní jídelně přestávala kapacitně stačit, v roce 2005 proběhla její přestavba a školní jídelna se stala samostatnou budovou. Značný demografický nárůst a zhodnocení stávajícího stavu, přimělo zřizovatele školky v roce 2007, hledat vhodné řešení, jak pojmout více dětí a zabezpečit více než stávajících 63 míst.

V roce 2011 zřizovatel mateřské školy na vlastní náklady zrekonstruoval nevyužívané prostory v místní sokolovně, vznikly tak 2 nové třídy pro 34 dětí. Kapacita činila 97 míst.

Obec v témže roce získala obec dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy na dostavbu MŠ a to ve výši 80% z celkových nákladů. Do oblasti předškolního zařízení investovala obec v roce 2011 celkem 2 126 680 korun. (Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/538540-nehvizdy/timeline>)

Dnes má mateřská škola celkovou kapacitu 197 míst. Včetně míst pro několik dětí s handicapem, které tak budou moci vyrůstat spolu s ostatními dětmi bez rozdílů. (Zdroj: <http://www.msnehvizdy.cz>)

Součástí mateřské školy je přilehlá zahrada, která je od okolního parku oddělena drátěným plotem. Prostor zahrady plně slouží svému účelu, nachází se na něm několik pískovišť, travnatá plocha, betonový plácek pro ježdění na tříkolkách a prolézačky pro děti.

Základní škola

Aktuálně probíhá v hlavní budově základní školy na náměstí původně nezamýšlená rozsáhlá rekonstrukce. Důvodem bylo prasklé potrubí ve druhém patře budovy, zaplaveno bylo spodní patro i přízemí, tato skutečnost byla zjištěna v listopadu loňského roku. Po rekonstrukci budovy se do ní vrátí opět nižší stupeň ZŠ, nově do ní přemístí kroužky z DC Dráček, knihovna a dětská skupina, která začne fungovat od 1.9.2016.

Dětská skupina bude sloužit pro děti od 2 let, jimž bude poskytována péče - „na nekomerční bázi v rámci oficiálního systému předškolního vzdělávání.“ Nehvizdská MŠ zaručuje místo dětem, které dovrší věku 3 let před 1. zářím, děti které věku dovrší později, nemají místo zaručené, právě pro ně bude fungovat dětská skupina, která spadá pod DC Dráček, který je součástí MŠ a ZŠ. (Zdroj: Nehvizdský kurýr, březen 2016)

Odloučené pracoviště základní školy sídlící na adrese Bedřicha Mouchy č.p. 243, má kapacitu pro 195 žáků. Hlavní budova, ve které probíhá v současné době zmiňovaná rekonstrukce, disponovala kapacitou 130 míst. Školní družina pojme celkem 240 žáků. Kapacita školní jídelny počítá s demografickým nárůstem obyvatel v budoucnosti, je zde připraveno místo až pro 450 strážníků. Pro porovnání, v době kdy jsem nastoupila na místní základní školu, tedy v roce 1996, sem chodilo přibližně 25 žáků.

Jak mateřská škola, tak škola základní jsou nadstandardně vybaveny. Základní škola zajišťuje moderní výuku, napravuje například specifické poruchy učení u dětí, působením pedagogické činnosti, jsou velmi dobré výsledky žáků v nejrůznějších srovnávacích testech nebo úspěšně přijatí žáci na gymnázia.

(Zdroj: <http://skolanehvizdy.cz>)

Obec se rozhodla zabezpečit kvalitní výuku všem dětem v obci, bez nutnosti dojíždět do Prahy. Školy v blízkých Čelákovících, které také zabezpečují základní vzdělání, svou kapacitou již nestačí. Školství v Nehvizdech prodělalo za uplynulé roky, díky velmi kvalitnímu vedení školy a úzké spolupráci se vstřícným a aktivním vedením obce,

obrovský rozmach. Získání dotací bylo podmíněno, spádovými obcemi. Nehvizdy mají smlouvy o spolupráci v oblasti školství s Vykání, Vyšehořovicemi, Mochovem a Čelákovícemi.

Základní škola v letošním školním roce (2015/2016) nově otevřela 6. třídu, bylo to vůbec poprvé za celou dobu historie školství v Nehvizdech. Nejbližší nabízejí druhý stupeň dvě základní školy v Čelákovících, které svou kapacitou již také nestačí na současný počet žáků. V budoucnu škola plánuje otevřít i celý druhý stupeň.

10.2 Lesopark – „Nová skála“

Krajina v Nehvizdech a blízkém okolí je rovinná a nenachází se zde žádný les nebo remízky. Vzhledem k rozmachu komerční zóny v blízkosti obce a vzniku nových, hustě poskládaných obytných zón, se pomalu vytrácí dříve přírodní charakteristický ráz krajiny. Obyvatelé Nehvizd dlouhodobě postrádají možnosti vycházek do přírody a užšího sepečetí s ní, jak také vyplynulo z mnou provedeného výzkumu.

Městys se rozhodl vystavět tzv. lesopark s názvem „Nová skála“. Lesopark bude na pozemcích (o celkové výměře 13 ha), které patří soukromým majitelům i obci. Firma Logla na těchto pozemcích vytváří skládku zeminy (v plánu je uložit zde 1,56 milionů m³ materiálu), obci firma posílá skládkovné a splácí půjčku, kterou jí obec poskytla. Obec má v plánu vybudovat lesopark na vyvýšenině, aby vzniklo například místo na sáňkování, to současná rovinná oblast příliš neumožňuje.

Lesopark poskytne stezky pro pěší. V současné době probíhá navážka zeminy z oblastí kolem obce, kde probíhají výstavby. Navážka zeminy, v současné době trvající přibližně rok, je naplánována minimálně na 3 roky, projekt je konstruován jako zařízení k využívání odpadu (zeminy) s následnou regenerací. Firma, která lesopark spravuje, má v plánu vytvořit fond na rekultivaci toho pozemku, který vychází z Hospodářské smlouvy.

Nákladní auta navážející zeminu, na které lesopark vznikne, mají projíždět po Pražské ulici, až k první křižovatce za Nehvizdami, kde odbočí směrem na Vyšehořovice, a první odbočkou vpravo dovezou zeminu podél dálnice až na místo vzniku lesoparku, kde náklad vyloží, neděje se tak. Nákladní auta si zkracují cestu přímo obcí, po Horoušanské ulici,

kde způsobují hluk a šíří prach. Obec, která nemá příslušnou pravomoc rázněji zasáhnout, firmu na situaci opakovaně upozornila, vozy jezdí Horoušanskou ulicí i nadále.

10.3 Obchvat Nehvizd

Se vznikem komerční zóny se zvýšil počet projíždějících vozidel v obci. Hustý provoz sebou nese negativní dopady na život v obci, zejména v podobě hluku, výfukových plynů a zhoršenou možností přejít hlavní silnici, a to zejména v ranní dopravní špičce.

Plánovaný obchvat, který výrazně uleví hustému provozu skrz obec, v současné době stagnuje. Vybudována je zatím pouze část obchvatu, který by měl dále pokračovat podél Hradecké dálnice, přetnul by ulici Horoušanskou a pokračoval by podél dálnice až k silnici vedoucí na Vyšehořovice, kde by se provoz opět napojil na Poděbradskou silnici č. 611.

Ve vzniklé komerční zóně Nehvizdy Jih, o jejímž umístění bylo rozhodnuto 1.7.2011, obec plánovala, že každý ze stavebníků dá část financí na vybudování obchvatu, který povede skrz komerční zónu, protože obec na to finančně nestačí a je velmi obtížné sehnat dotaci.

Pokračování výstavby komerční zóny, zasáhl vznik ekonomické krize v uplynulých letech a investoři, kteří zde chtěli stavět, se stáhli. V současné době se nenašli žádní investoři, kteří by se zde rozhodli stavět. Městys láká investory nabídkou volných pozemků v komerční zóně, dále uvažuje o zapojení orgánů kraje a možnosti získání dotace.

10.4 Bezpečnost obce

Umístění dalších bezpečnostních prvků má obec ve svém Strategickém plánu, bližší záměry městyse jsem přečetla z běžně dostupných zdrojů na webových stránkách obce a doplňující informace jsem získala na místním obecním úřadě.

V obci jsou u dvou přechodů přetínající Poděbradskou silnici instalovány semaforey. Jeden přechod je na začátku obce a je zde především pro bezpečnost školáků, kteří tudy

chodí z náměstí do druhé budovy školy. Záměr semafor instalovat uvedla obec v roce 2013.

Další semafor je umístěn na druhé straně obce směrem z Poděbrad. Jedná se o zpomalovací semafor, nainstalovaný v roce 2011. Několik metrů za tímto semaforem je autobusová zastávka a lidé tudy přecházejí vystavěné části Nehvizd zvané „Lentilky“.

Veškeré přechody v obci jsou nyní nově namalovány a opatřeny blikající silniční značkou, upozorňující řidiče. Nejvíce frekventovaný přechod je u druhé autobusové zastávky v centru Nehvizd, na kterém se bohužel stala v únoru 2015 smrtelná nehoda. Obec má v plánu na přechodu vybudovat středový ostrůvek a zabudovat světelné diody, aby se zvýšila bezpečnost při přecházení. Ostrůvek je již schválen Policií ČR, a čeká na schválení kraje, protože se jedná o krajskou silnici. Zastupitelé dále chtějí doplnit dle potřeby, chybějící zábradlí a to zejména podél hlavní silnice, kudy chodí děti ze školy.

Obec k 26.11.2014 ukončila spolupráci s Městskou policií Šestajovice a v současné době běží výpovědní lhůta. Důvodem bylo to, že nebyla vždy k dispozici, nesloužili 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, jak původně uváděli, lidé se jim v případě potřeby nemohli často dovolat, protože telefon byl vypnutý. Sloužili také v Káraném či Dřevčicích, takže doba dojezdu do Nehvizd byla v případě nouze příliš dlouhá. Momentálně probíhají jednání o spolupráci s Městskou policií Čelákovice.

Na dodržování rychlosti 40 km/h v obci, občas dohlíží městská policie, která má radar. V obci není instalovaný pevný radar a není o něm ani do budoucna uvažováno.

10.5 Dětská hřiště

Pro děti obec vybuďovala několik hřišť, která tu dosud zcela chyběly.

- Dětské hřiště „Lentilky“ bylo na jaře 2011 zrekonstruováno dle bezpečnostních norem.
- Hřiště „Za Valem“ bylo dostavěno v roce 2014 a bylo financováno z obecních financí a z příspěvku firmy ČEPS, která dělala kolem Nehvizd opravu elektrického vysokého napětí.
- Rákosníčkovo hřiště, které Nehvizdy vyhrály v soutěži pořádané obchodním řetězcem Lidl, stojí v nové části obce, kde stále probíhá výstavba rodinných domů firmou Canaba.

10.6 Cyklostezka

Obec v současné době buduje v severním katastru obce cyklostezku o délce 0,63 km, která bude navazovat na plánovaný úsek v jižním katastru, který bude mít 1,16 km. V plánu je vybudovat cyklostezku i v úseku „západ“. Vzniklé cyklotrasy se napojí na již vybudované v katastru Čelákovic. Cyklistům tak vznikne možnost bezpečnější cesty, která nepovede po silnici pro motorová vozidla. Nové cyklostezky budou opatřeny odpočívadly.

Pracovnice Městského úřadu v Nehvizdech mi sdělila, že je vypsán dotační titul na cyklostezku, ale ještě není zcela přesně spočítán konečný rozpočet. Oficiální název projektu, který byl zahájen v létě 2014, zní: „Obnova polní cesty u sv. Anny“. Cyklostezka je financována z dotací.

10.7 Dům pro seniory

V současné době se dům pro seniory v obci nenachází. Z věkové struktury obyvatel je patrné, že do budoucna bude seniorů přibývat. Zastupitelé městyse mají zájem o to, dům zřídit. Nyní je nutné připravit studii, zaměřit se na finanční stránku projektu (zažádat o dotaci) a začít se směnou a výkupem pozemků pro stavbu.

Na místním obecním úřadě mi bylo sděleno, že zájem o to dům projektovat a postavit projevila v minulosti polocírkevní organizace, plán však ztroskotal, protože organizace neměla uzavřené smlouvy s pojišťovny. Projekt domu pro seniory chtěla zrealizovat sama obec, ale nakonec byly finance vloženy do školství v Nehvizdech.

Zájem postavit dům pro seniory projevila i firma, která slíbila, že sežene developera. Obci byla předložena i smlouva, která byla v červnu roku 2015 projednávána na zasedání zastupitelstva. Obec si musí smlouvu nechat právně posoudit a ošetřit a zhodnotit všechny důsledky ze smlouvy pro Nehvizdy vyplývající. Pro obec je důležité, aby na pobyt v domě pro seniory finančně dosáhli místní občané a lidé z okolí.

10.8 Kulturní a společenské aktivity

Obec pravidelně každoročně organizuje řadu společenských i kulturních aktivit pro své občany. Jedná se zejména o akce a soutěže pořádané pro děti, patří k nim například Nehvizdská dýně, Dětský karneval, Drakiáda, Dětský den, různé workshopy pořádané DC Dráček a další.

K ostatním akcím probíhajícím v Nehvizdech patří Myslivecký bál, Velikonoční či Vánoční jarmark, Pálení čarodějnic, slavnosti k otevření nové ZŠ, MŠ, dětského hřiště „Za Valem“, Rákosníčkovu hřiště nebo svěcení zvonu kostela kardinálem Vlkem. Dne 30. 8.2015 proběhla oslava výročí 500. let, kdy byly Nehvizdy ze vsi povýšeny na městys. K příležitosti této události byl také slavnostně otevřen 2. stupeň ZŠ.

Konala se také slavnost celostátního významu. V roce 2011 tomu bylo 70 let od seskoku parašutistů v rámci operace Anthropoid, kteří zde seskočili v noci z 28.12 na 29.12. 1941. Lidé měli možnost vyslechnout řadu přednášek, účastnit se ceremonií nebo se podívat například na autentický padák Jana Kubiše.

Pořádají se akce pro všechny věkové skupiny. Pro seniory byl loňském roce vypraven autobus do kina na Černém Mostě, na výstavu Zemědělec v Lysé nad Labem, dále měli senioři možnost shlédnout divadelní představení „My fair lady“ v Divadle na Fidlovačce.

11/ Kvantitativní výzkum

Jedním z cílů této práce je popsání a zhodnocení občanské vybavenosti obce a určení potenciálu. K dosažení stanovených cílů bylo použito vlastní pozorování a kvantitativní výzkum. Výzkum byl proveden formou dotazníkového šetření mezi obyvateli Nehvizd na přelomu února a března 2016, sběr odpovědí probíhal celkem týden. Návratnost dotazníku činila 70%, zbývajících 30% bylo nedokončeno a žádný dotazník nebyl z výzkumu vyřazen.

Vyplňování dotazníku zabralo 55-ti % respondentům 2-5 minut, 18% respondentů odpovídalo na dotazník 1-2 minuty, 16-ti % respondentům trvalo vyplnění 5-10 minut, zbylým respondentům zabralo vyplňování více než 10 minut.

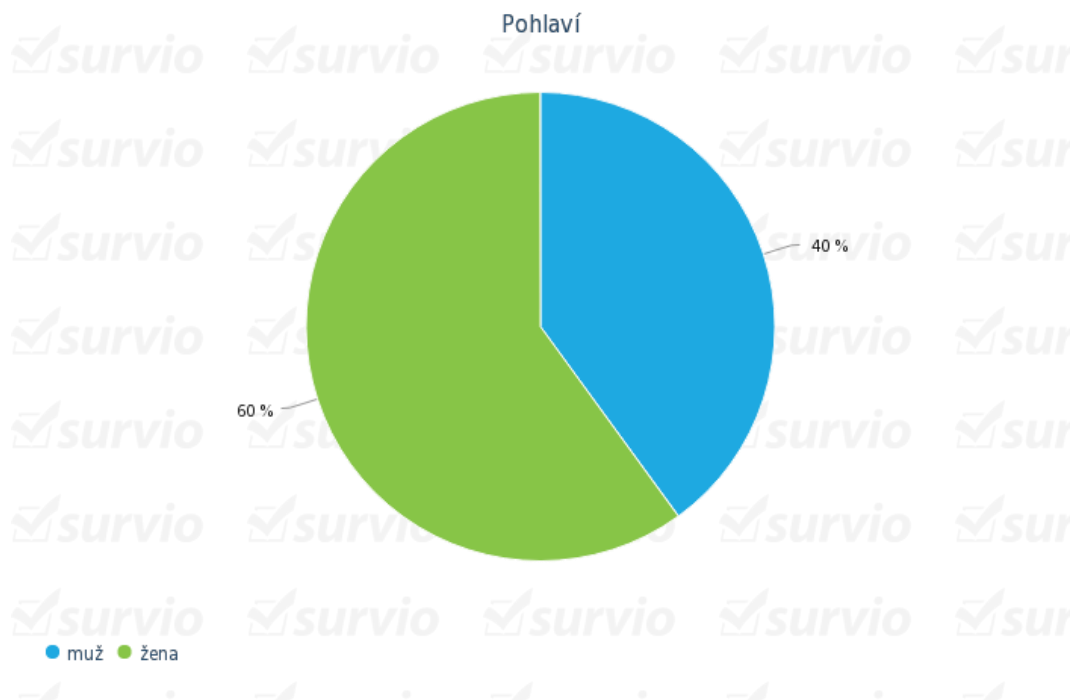
Cílem bylo oslovit co největší počet obyvatel, z tohoto důvodu byl použit internetový portál survio.cz. Respondenti byli získáváni náhodně formou sociálních sítí a emailové korespondence. Všichni respondenti použili k vyplnění dotazníku přímý odkaz. Dohromady se dotazníku zúčastnilo 110 lidí, z toho 60% žen a 40% mužů, poměr pohlaví byl tedy celkem vyrovnaný.

Dotazník obsahoval celkem 21 otázek. V dotazníku bylo použito 9 otázek s výčtem možností odpovědi, přičemž bylo možné zvolit pouze jednu odpověď. Jedna otázka nabízela respondentovi odpověď - „jiné“ a uvést z jakých jiných zdrojů získává informace o dění v obci. Dále byla použita u 4 otázek hodnotící škála. U pěti otázek měl respondent otevřenou otázku a mohl odpovědět svými slovy. Dále bylo v dotazníku použito u 3 otázek hvězdičkové hodnocení.

1. Pohlaví

Mužů – 44 responzí

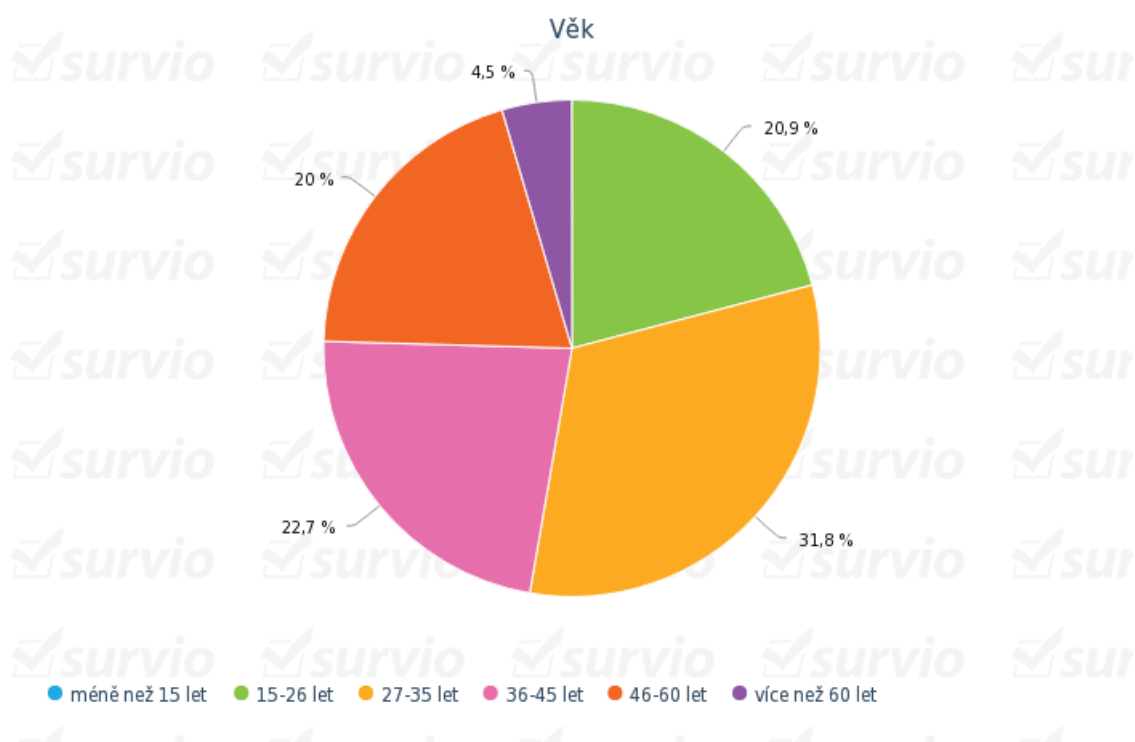
Žen – 66 responzí

- ✓ Procentuální poměr mužů a žen, kteří se zúčastnili výzkumu, můžeme považovat za celkem vyrovnaný.

2. Věk

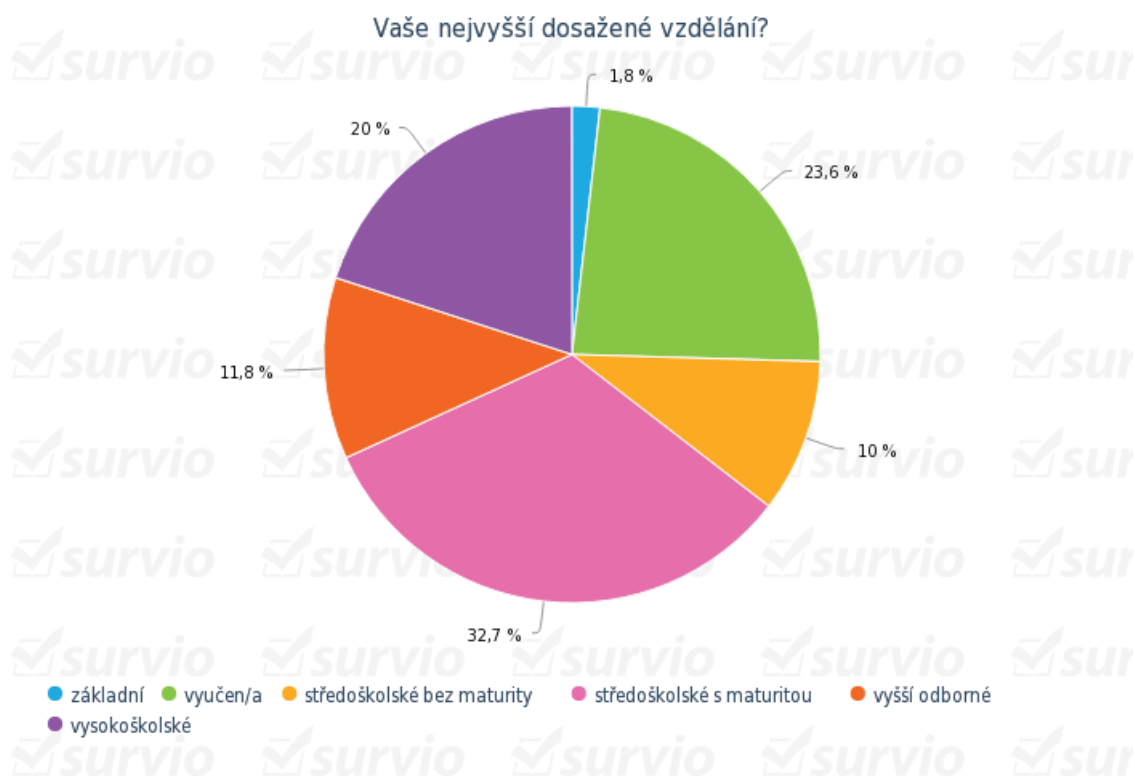
méně než 15	0 responzí
15-26 let	23 responzí
27-35 let	35 responzí
36-45 let	25 responzí
46-60 let	22 responzí
Více než 60 let	5 responzí

- ✓ Byly obsaženy všechny věkové kategorie od 15-ti let, nejpočetnější skupinou byla kategorie 27-35 let (celkem 35 responzí), dále pak s poměrně vyrovnaným počtem respondentů následovaly skupiny 36-45 let (25 responzí), 15-26 let (23 responzí) a skupina 46-60 let (22 responzí), pět respondentů bylo starší 60-ti let.

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

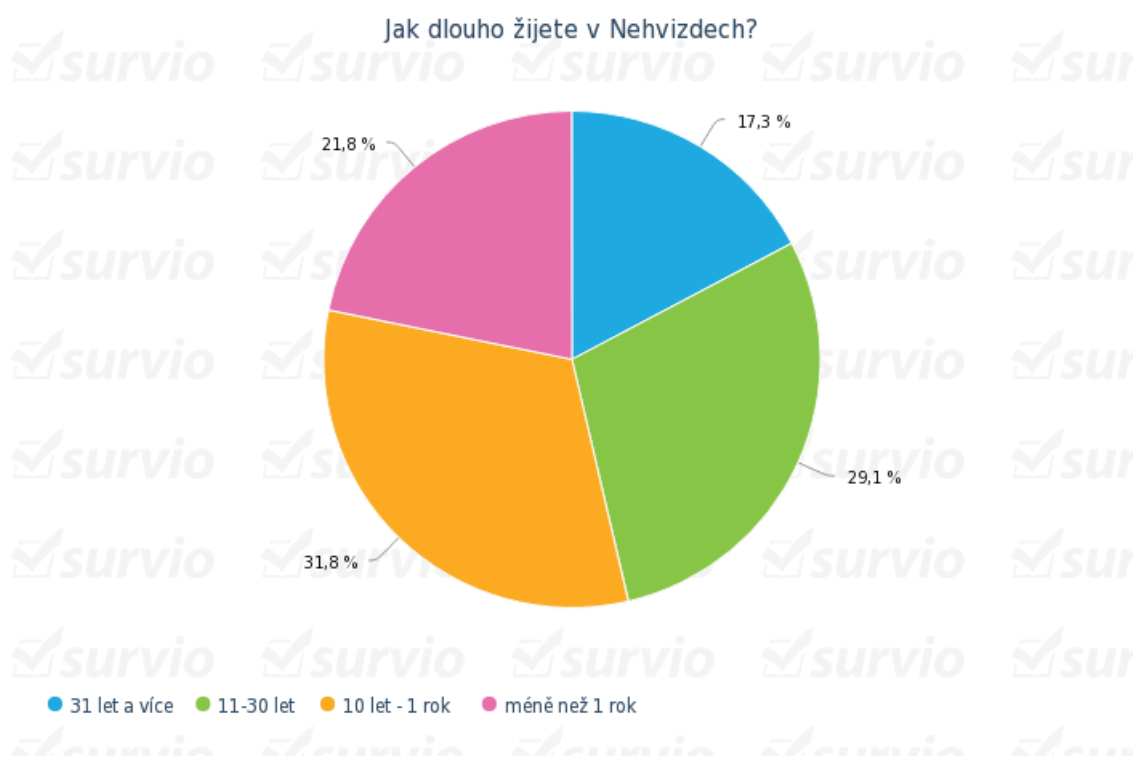
Základní	2 responze
Vyučen/a	26 responzí
Středoškolské bez maturity	11 responzí
Středoškolské s maturitou	36 responzí
Vyšší odborné	13 responzí
Vysokoškolské	22 responzí

- ✓ Nejpočetněji zastoupené dosažené vzdělání bylo středoškolské s maturitou, to uvedlo 36 respondentů, vzdělání vyučen/a zvolilo 26 respondentů, následovala kategorie vysokoškolsky vzdělaných respondentů s počtem 22. Vzdělání vyšší odborné zvolilo 13 zúčastněných, 11 dotazovaných uvedlo středoškolské vzdělání bez maturity a výzkumu se dále zúčastnili 2 respondenti se základním vzděláním.

4. Jak dlouho žijete v Nehvizdech?

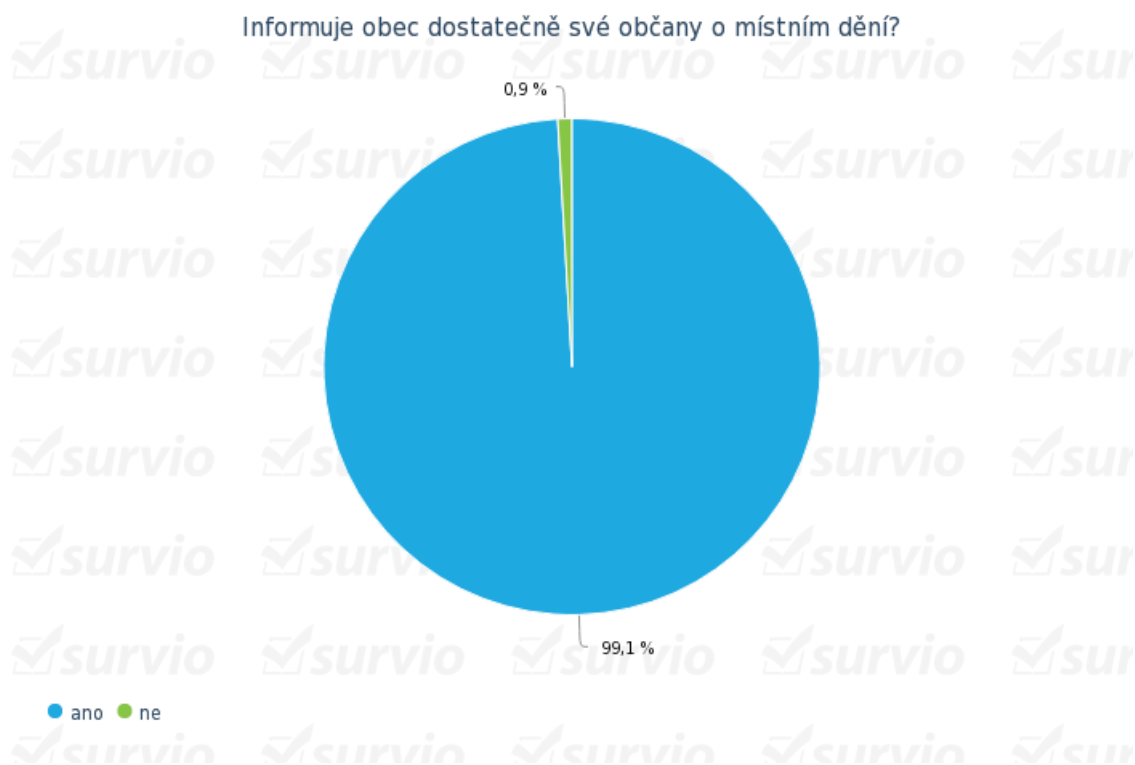
31 let a více let	19 responzí
11 – 30 let	32 responzí
10 let – 1 rok	35 responzí
Méně než 1 rok	24 responzí

- ✓ Nejvíce dotazovaných žije v Nehvizdech 1 rok až 10 let (35 responzí), dále 32 lidí zvolilo kategorii 11-30 let, méně než 1 rok žije v obci 24 respondentů a 19 z dotazovaných uvedlo, že žije v Nehvizdech 31 let a více.

5. Informuje obec dostatečně své občany o místním dění?

Ano 109 responzí
Ne 1 responze

6. Pokud ne, jak byste informovanost zlepšil/a?

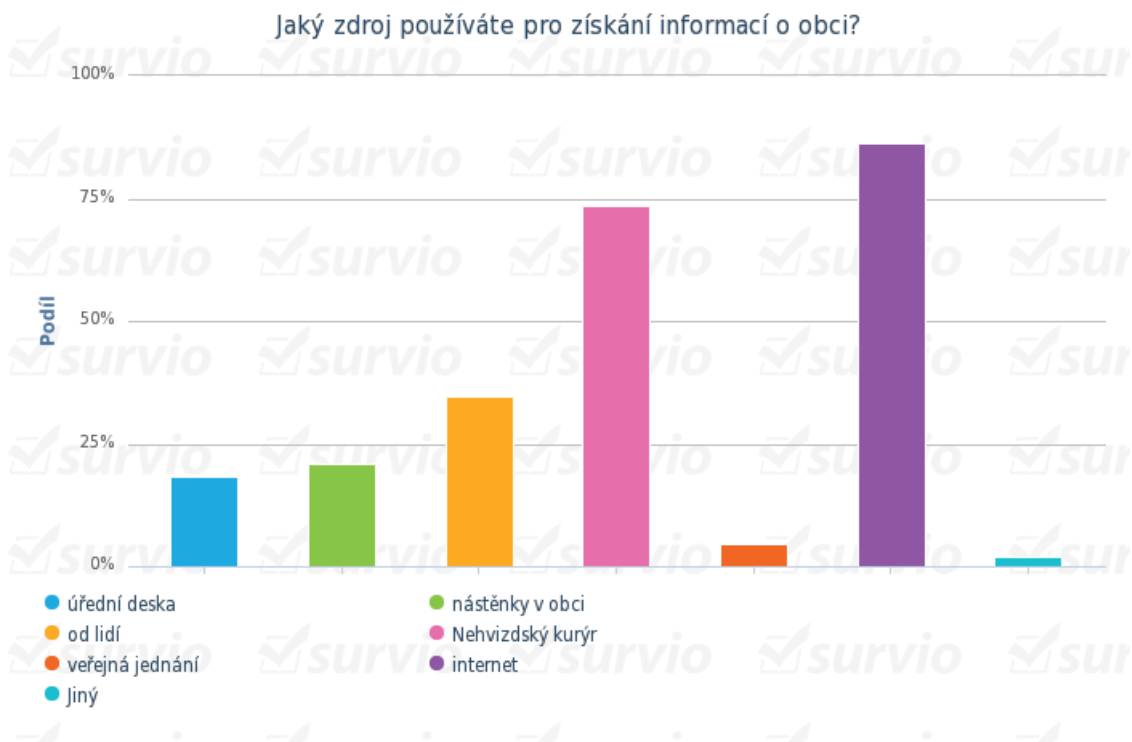
Jeden člověk, který odpověděl „ne“, nevedl, jak informovanost zlepšit.

- ✓ Městys Nehvizdy dostatečně informuje své občany o místním dění.

7. Jaké zdroje používáte pro získání informací v obci?

Úřední deska obce	20 responzí
Nástěnky v obci	23 responzí
Od lidí	38 responzí
Nehvizdský kurýr	81 responzí
Veřejná jednání	5 responzí
Internet	95 responzí
Jiné – uveďte	2 responze

Mezi jiné bylo uvedeno: informační sms z úřadu, na setkání zastupitelů se seniory, poskytnutí informací od starosty při náhodném setkání na ulici.

- ✓ Nejvíce respondentů získává informace z internetu, měsíčního periodika Nehvizdský kurýr a od lidí.

8. Jaké druhy informací nejčastěji vyhledáváte?

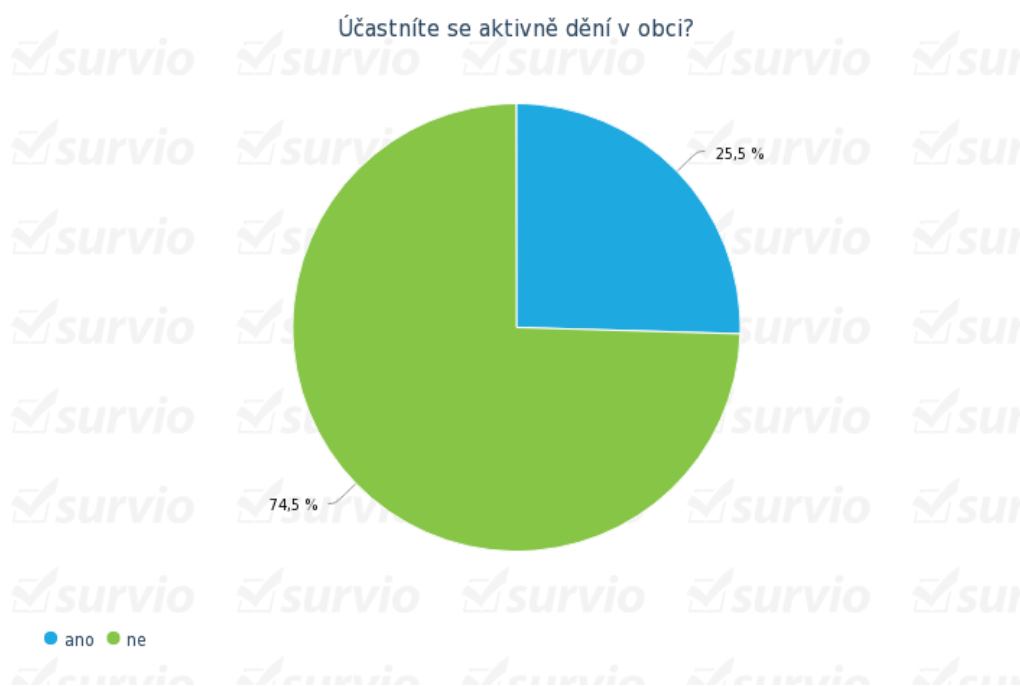
Respondenti uvedli, že nejčastěji vyhledávají informace z oblasti:

- Správy obce a dění v obci (zápisy z rady městyse)
- Plánované odstávky vody a elektřiny
- Akce pro děti
- Plánovaných akcí a projektů v obci (např. výstavba nových komunikací, rozvoj Nehvizd, budoucí plány v oblasti rozvoje občanské vybavenosti)
- Sportovní a taneční zábavy
- Výluky v dopravě (celkově informace o spojení MHD)
- Aktuality v obci (kulturní akce, školství, možnosti volnočasových aktivit)
- Informace o dění v obci a okolí
- Otevírací doba sběrného dvora

9. Účastníte se aktivně dění v obci?

Ano 28 responzí

Ne 82 responzí

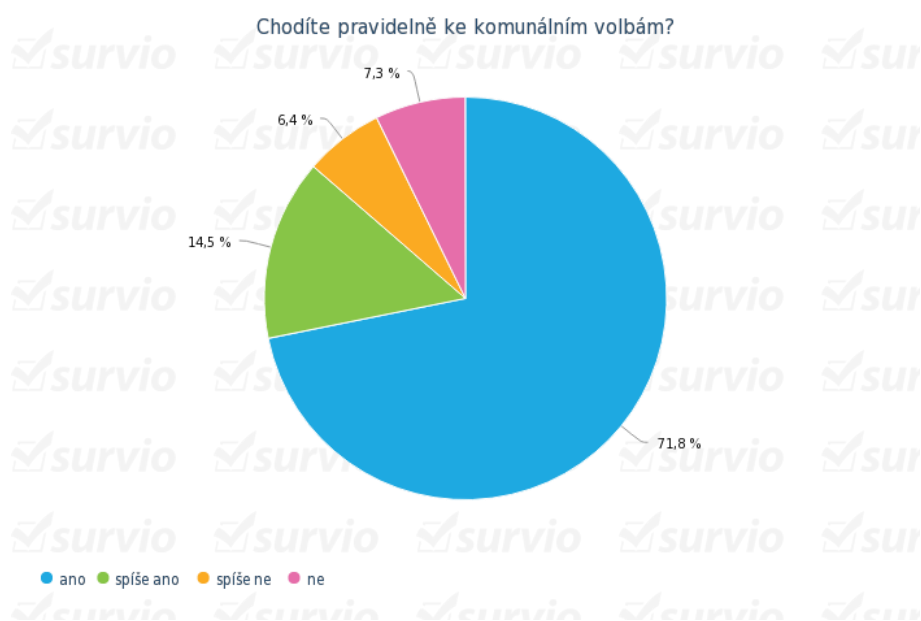

10. Pokud ano, jakým způsobem?

- spolupořadatel akcí
 - dobrovolník při akcích
 - člen Sokola, dobrovolně aktivní asistent trenéra florbalového oddílu dětí, založení dětského hřiště v Lentilkách, účast na aktivitách školy i obce - např. slavnostní zahájení, advent apod.
 - vedení kroužků pro děti
 - účast ve spolcích
- ✓ Pouze 25,5 % respondentů se aktivně účastní dění v obci. K nejčastějším způsobům účasti bylo uváděno: spolupořadatel akcí a dobrovolník při akcích.

11. Chodíte pravidelně ke komunálním volbám?

Ano	79 responzí
Spíše ano	16 responzí
Spíše ne	7 responzí
Ne	8 responzí

- ✓ Z výše uvedeného grafu je patrné, že pravidelně chodí ke komunálním volbám 79 z dotazovaných, dále 16 lidí uvedlo „spíše ano“, 8 respondentů k volbám nechodí a 7 uvedlo „spíše ne“.

12. Jak hodnotíte organizaci společenských akcí v Nehvizdech, za podpory obce?

Zde bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

Celkový průměr vyšel na 4,3 hvězdičky.

5 hvězdiček	49 responzí	44,6% podíl
4 hvězdičky	49 responzí	44,6% podíl
3 hvězdičky	7 responzí	6,4% podíl
2 hvězdičky	1 responze	0,9% podíl
1 hvězdička	4 responze	3,6% podíl

- ✓ Organizace společenských akcí je hodnocena velmi dobře.

13. Jaké kulturní/společenské akce v obci nejčastěji navštěvujete?

Respondenti uvedli, že nejčastěji navštěvují:

- Dětské besídky a akce pro děti (workshopy, akce pořádané školou)
- Sportovní akce (fotbalový zápas na místním hřišti, turnaj v ping-pongu)
- Kulturní a společenské akce (plesy, pálení čarodějnic, velikonoční jarmark, vánoční mše, Advent, Dýně a zejména lampionový průvod s ohňostrojem)
- nejčastěji velké, hromadné slavnosti typu svěcení zvonu nebo výročí seskoku Gabčíka a Kubiše
- výlety pro seniory
- Šest respondentů uvedlo, že tu bydlí krátce, takže zatím žádné akce nenavštívili
- Čtyři respondenti nenavštěvují žádné akce

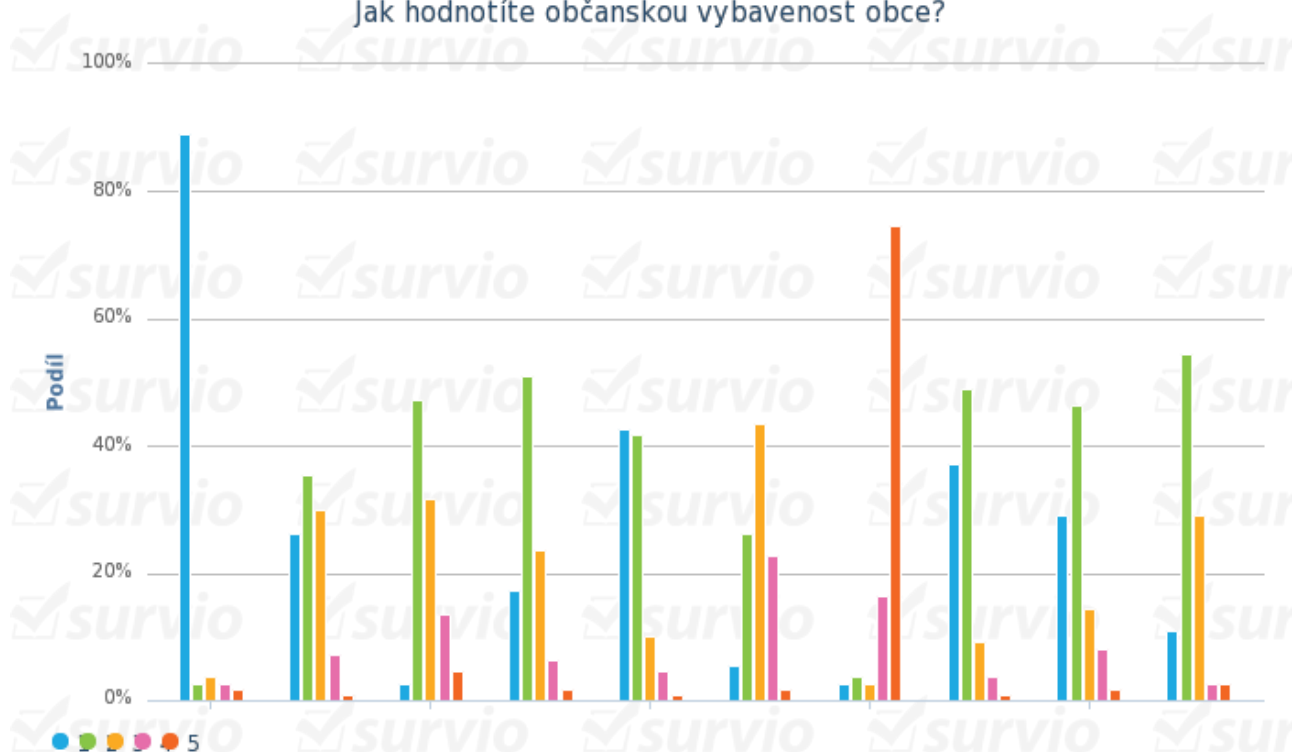
14. Jak hodnotíte občanskou vybavenost obce?

Byla použita hodnotící řada (1 = výborná, 5 = nedostatečná)

Následující tabulka uvádí počty respondentů, kteří hlasovali pro danou variantu.

	1	2	3	4	5
Školství a výchova	98	3	4	3	2
Sport a volnočasové aktivity	29	39	33	8	1
Odpočinkové zóny v obci	3	52	35	15	5
Kvalita místních komunikací (rozumí se chodníky a silnice)	19	56	26	7	2
Technické služby obce	47	46	11	5	1
Nákupní možnosti v obci	6	29	48	25	2
Zdravotnictví	3	4	3	18	82
Komunální odpad	41	54	10	4	1
Spojení MHD	32	51	16	9	2
Bezpečnost v obci	12	60	32	3	3

Jak hodnotíte občanskou vybavenost obce?

- ✓ Z výsledků jednotlivých oblastí byl udělán celkový průměr 2,38. Což lze považovat za velmi dobrý výsledek. Nutno říci, že výsledky vyšly poměrně kladně až průměrně, výjimku tvoří oblast zdravotnictví, která se výrazně negativně liší. Nejlépe byla jednoznačně vyhodnocena oblast školství a výchovy s průměrem 1,25, následovaly technické služby obce (1,79), komunální odpad (1,81), spojení MHD (2,07), na pátém místě se umístil sport a volnočasové aktivity (2,21), kvalita místních komunikací (2,24), bezpečnost v obci (2,32), na osmém místě se umístily odpočinkové zóny v obci (2,7), nákupní možnosti v obci (2,9) a nejhůře hodnoceno bylo zdravotnictví (4,56).

15. Jezdíte na výlety na kole?

Ano 72 responzí

Ne 38 responzí

16. Pokud ano. Množství cyklostezek v okolí, které jsou mimo dopravní

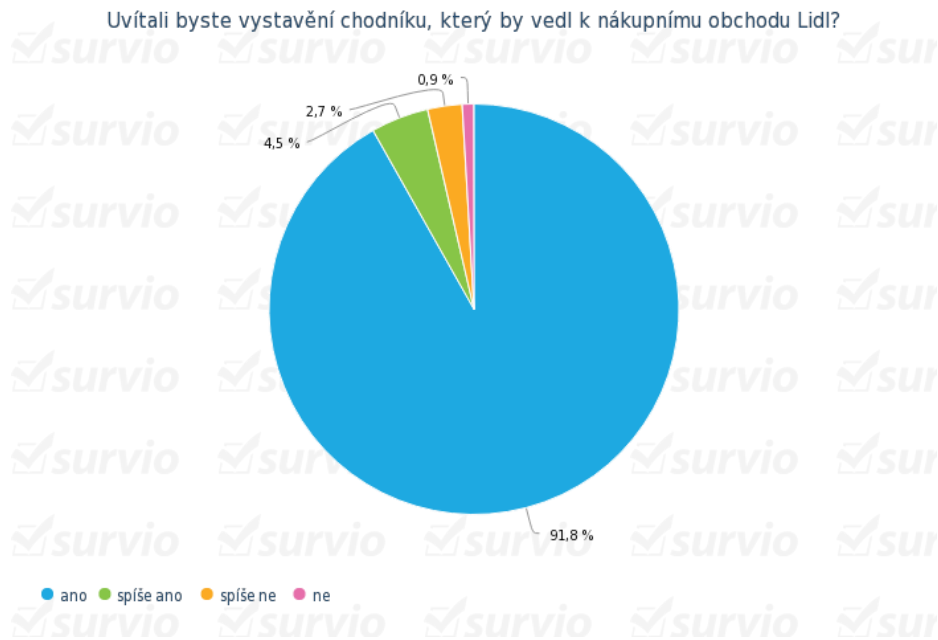
komunikace, hodnotím: (Ke klasifikaci byla použita hodnotící škála (1 = výborně, 5 = nedostatečně)

	1	2	3	4	5
Responzí	3	20	19	25	6

- ✓ Ve výzkumu 72 respondentů uvedlo, že jezdí na výlety na kole. Výsledky hodnotící škály klasifikující množství cyklotras v blízkosti obce, byly zprůměrovány a vyhodnoceny známkou 3,15.

17. Uvítali byste vystavění chodníku, který by vedl k nákupnímu obchodu Lidl?

Ano	101 responzí
Spíše ano	5 responzí
Spíše ne	3 responze
Ne	1 responze

- ✓ Celkem 91,8% dotazovaných by uvítalo vystavění chodníku k nákupnímu obchodu Lidl.

18. Celkový vzhled obce hodnotím:

Zde bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

Celkový průměr vyšel na 4,2 hvězdičky.

5 hvězdiček	44 responzí	40% podíl
4 hvězdičky	48 responzí	43,6% podíl
3 hvězdičky	13 responzí	11,8% podíl
2 hvězdičky	4 responze	3,6% podíl
1 hvězdička	1 responze	0,9% podíl

- ✓ Celkový vzhled obce byl ohodnocen průměrem 4,2 hvězdičky. Vzhled obce je vyhodnocen jako velmi kladný.

19. Celkový dojem z okolí obce hodnotím:

V této otázce bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

5 hvězdiček	2 responze	1,8 % podíl
4 hvězdičky	48 responzí	43,6% podíl
3 hvězdičky	44 responzí	40 % podíl
2 hvězdičky	13 responzí	11,8 % podíl
1 hvězdička	3 responze	2,7 % podíl

- ✓ Celkový dojem z okolí obce byl vyhodnocen počtem 3,3 hvězdičky. Celkový dojem z okolí obce lze považovat za průměrný.

20. Chtěli byste v obci do budoucna něco zlepšit?

Lidé v této otázce dostali prostor vyjádřit se k tomu, co v obci postrádají a na jakou oblast by se mělo vedení obce v budoucnu zaměřit.

- **Více zelených odpočinkových zón** a zeleně celkem (více laviček)
- **Nová fasáda kostela**
- **Více přírody** (možnosti procházek a cyklistických výletů)
- **Více nákupních možností** (zejména tu chybí lékárna a drogerie)
- **Sportovní vybavenost pro dospělé** (florbalový klub; plavecký bazén; více sportovišť, která zde nahrazují přírodu a jsou značně přeplněná)
- **Zlepšení MHD** (více dopravních spojů o víkendu a autobus z Prahy s posledním metrem, rychlé a pravidelné spojení na vlak do Čelákovic - mikrobus)
- **Zdravotnictví** (zcela v obci chybí)
- **Zlepšení kvality silnic a zvýšení bezpečnosti**
- **Chodník k Lidlu**, který je od obce vzdálen přibližně 680 m a je nutné k němu chodit po kraji silnice, pokud člověk nemá auto
- **Více akcí pro seniory**
- Chybí zde hezká, čistá (pokud možno nekuřácká) **restaurace** (např. pizzerie)
- **Prostor pro in-line bruslení**
- **Více kulturních akcí** (navrhován je vznik kulturního domu)
- **Autobusová zastávka u Canaby a Lidlu**
- **Častější odvoz tříděného odpadu a volba odvozu popelnic** 1x týdně nebo 1x za čtrnáct dní, možnost platit popelnice půlročně
- Aby zemědělci, neznečišťovali silnice (např. napadanou slámou) nebo ji ihned uklidili
- **Více podporovat podnikatelské subjekty**
- **Intenzivněji pracovat na obchvatu obce**, který by místní dopravě velmi ulevil
- Udělat **krytou zastávku na náměstí** směrem na Čelákovice
- **Více se starat o nástěnky v obci**, častěji aktualizovat a sundávat neaktuální informace

- **Delší zavírací doba na poště** (má pouze do 18:00, většina lidí je v té době ještě na cestě z práce)
- **Vznik ZUŠ a DDM**

21. Je něco, na co jste v Nehvizdech pyšní?

Lidé nejvíce uváděli:

- **školství**
- **starosta a zastupitelstvo** (jeho fungování a pravidelné předávání informací o dění v obci)
- **vzhled obce**
- **historie obce**
- **aktivní a jejich spolupráce občané** (např. získání Rákosníčkova hřiště)
- **milí sousedé**
- **sportovní vyžití pro děti a organizace akcí pro děti**
- **náměstí**
- **zlepšení spojení MHD s Prahou**
- **hezké prostředí, ale chtělo by to více přírody**

Jedna z respondentek uvedla: *„Mám Nehvizdy ráda, cítím se tam doma a to zejména kvůli lidem. Podařilo se vybudovat poměrně velkou komunitu aktivních občanů. Jsem pyšná na to, co zvládlo za poslední roky vykonat naše zastupitelstvo.“*

11.1 Závěr výzkumné části práce

Předkládaná diplomová práce si dala za cíl popsat a zhodnotit občanskou vybavenost a společenský život v městysy Nehvizdy. Další z cílů, kterých bylo v práci dosaženo, bylo uvést aktuální projekty a jejich následný význam pro obec. Na základě získaných informací byl určen rozvojový potenciál.

Z provedeného zkoumání a analýz je patrné, že zejména vlivem suburbanizace roste počet obyvatel Nehvizd i celého okresu Prahy-východ. Tyto oblasti obyvatelům zaručují intenzivní sociálně – ekonomickou vazbu na Prahu. Počet obyvatel Nehvizd se od roku 2007 do roku 2014 zvýšil o 956 obyvatel na celkový počet 2 417, předpokládá se, že obyvatel bude nadále přibývat. Je nutné si povšimnout, že populace v České republice stárne, ve zkoumaném okrese Praha-východ byl v roce 2007 počet starších 65 let roven číslu 16 521, v roce 2014 toto číslo činí již 22 927 osob.

Jak vyplynulo z provedeného dotazníkového šetření, nejhůře je respondenty hodnocena oblast zdravotnictví. Nehvizdy v současné době nedisponují žádným zdravotnickým zařízením ani lékárnou. Obec má v plánu zřídit dům pro seniory. Projekt je v samotném počátku, kdy je nutné vypracovat studii a zejména posoudit možnost získání dotace, protože obec nedisponuje takovými finančními prostředky, aby projekt sama pokryla. Projekt by byl vzhledem ke stárnutí populace velkým přínosem. Jedním z rozvojových potenciálů obce je tedy oblast zdravotnictví a návrh na otevření lékárny.

Nejlépe z provedeného výzkumu vyšla oblast školství a výchovy, na jejíž výrazný rozvoj bylo v posledních letech zaměřeno zastupitelstvo Nehvizd spolu s vedením školy. Byla vystavěna nová budova základní školy a dvakrát rozšiřována kapacita školky. Školství v Nehvizdech je nadstandardně vybaveno a zajišťuje výuku pro žáky z okolních obcí a také pro žáky s různými poruchami učení či fyzickým handicapem. V letošním školním roce byla poprvé v historii otevřena 6. třída na druhém stupni. Rozvojový potenciál ve zmíněné oblasti vidí tato diplomová práce v otevření celého druhého stupně základní školy, dále navrhuje vznik ZUŠ a DDM.

Společenské akce byly ve výzkumu ohodnoceny počtem 4,3 hvězdičky z nejvyššího počtu pět. V odpovědích respondentů jednoznačně převažovaly návštěvy akcí pro děti. Dále byla často uváděna návštěva sportovních aktivit, zejména fotbalových utkání na

místním hřišti. K nejvíce navštěvovaným kulturním a společenským akcím patřily plesy a sváteční jarmarky. V otázce, zda jsou obyvatelé Nehvizd na něco pyšní zaznamenala nejvíce kladných odpovědí oblast školství a široká nabídka aktivit pro děti, dále bylo kladně hodnoceno místní zastupitelstvo, historie obce a sousedé. Pozornost obce v oblasti volnočasových aktivit by měla více směřovat do širší nabídky aktivit pro dospělé. Kladně se hodnotí nabídka a realizace výletů pro seniory a vzniku třech dětských hřišť, která v obci výrazně chyběla. Do budoucna by měla obec například uvažovat o vzniku plaveckého bazénu nebo přírodního jezírka, protože možnosti koupání v letních měsících jsou kapacitně omezené. Dále by měla obec uvažovat o větším množství sportovišť, důvodem je kapacitní nedostatečnost stávajícího. Z hlediska rozvoje kultury v obci diplomová práce navrhuje vznik kulturního domu.

Nákupní možnosti se v žebříčku hodnocení občanské vybavenosti obce umístily na předposledním místě. Nehvizdy v současné době disponují potravinami Enapo, řeznictvím, dvěma podniky rychlého občerstvení (prodávající pizzu a gyros), dále jsou v obci dva pohostinské podniky, dvě cukrárny a obchod prodávající barvy a laky. Přibližně 680 metrů za městysem se nachází dva roky otevřený nákupní obchod Lidl. Otevření obchodu Lidl hodně zvedlo nákupní možnosti v obci. Obchod ovšem není dostupný všem občanům, pokud nemají auto nebo se k Lidlu nevydají pěšky po krajnici hlavní silnice.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že vystavění chodníku k Lidlu by uvítalo 91,8% respondentů, v obci by se tak naskytl další možnost procházkové trasy, Lidl by se stal dostupnějším místem k nákupu a především z hlediska bezpečnosti vidí tato diplomová práce vystavění chodníku jako nezbytné. Lidé pracující v blízké komerční zóně chodí krajnicí z Nehvizd do práce a z práce, především ve večerních hodinách musí jezdit řidiči velmi obezřetně, protože lidé v tmavém oblečení nejsou mnohdy ve tmě na krajnici vůbec vidět, jak vyplynulo z provedeného zkoumání. Rozvojovým potenciálem z hlediska nákupních možností a bezpečnosti je vystavit 680 metrů dlouhý chodník, který by vedl k Lidlu. Respondenti v dotazníku mnohokrát zmínili, že v Nehvizdech chybí hezká, čistá, pokud možno nekuřácká restaurace se zahrádkou a dále by uvítali otevření drogerie. V rozšíření nákupních možností je také rozvojový potenciál obce.

Vznikem komerční zóny v Nehvizdech a jejich blízkém okolí se zvýšil počet pracovních míst. Dále se městyse podařilo ve spolupráci s podnikatelskými subjekty ve vzniklé zóně,

začít od roku 2012 stavět obchvat obce, jehož vznik by značně ulevil místnímu přetíženému provozu. Potenciál komerční zóny není zcela vyčerpán. V současné době výstavba obchvatu stagnuje, důvodem je ekonomická krize v minulých letech, kdy se investoři stáhli. Aktuálně se nenašli žádní investoři, kteří by se zde rozhodli stavět. Městys láká investory nabídkou volných pozemků v komerční zóně, dále uvažuje o zapojení orgánů kraje a možnosti získání dotace. Vznik komerční zóny má za následek zastavění úrodných polí, nejvyšší bonity a změnu charakteristického přírodního rázu okolní krajiny. Nezastavěná pole mají výrazný zemědělský potenciál. Městys se snaží obnovit přírodu kolem obce, zejména plánovanou cyklostezkou a lesoparkem. V současné době se buduje cyklostezka v severní části katastru, která se bude napojovat na plánovanou cyklostezku v jižním katastru a ta se následně napojí na již vzniklou naučnou trasu v Čelákovících.

Lesopark „Nová skála“ se bude rozprostírat na pozemcích za obcí směrem na Horoušany. Výměra pozemků činí 13 ha, pozemky patří obci i soukromým osobám. Projekt je konstruován jako zařízení k využívání odpadu (zeminy) s následnou regenerací (v plánu je uložit 1,56 milionů m³ materiálu). V současné době probíhá rok navážka zeminy, navážka je plánovaná minimálně na 3 roky. Nákladní vozy, které by měly obec objíždět, si cestu zkracují ulicí Horoušanská, kde způsobují hluk a šíří prach. Obec, která nemá příslušnou pravomoc rázněji zasáhnout, firmu na situaci opakovaně upozornila, vozy jezdí Horoušanskou ulicí i nadále. Obec by se měla opakovaně snažit se s firmou dohodnout, aby následující roky, kdy bude navážka zeminy trvat, jezdila nákladní auta kolem obce. V oblasti přírody a vzhledu obce, který byl výzkumem vyhodnocen počtem 4,2 hvězdičky z celkových pěti, se navrhuje vznik většího množství odpočinkových zelených zón v obci.

V uplynulých čtyřech letech se výrazně zlepšila autobusová doprava směrem na Prahu, důvodem je zavedení autobusové linky 354, která začíná a končí v městysy Nehvizdy, dalším autobusem, který jezdí přes Nehvizdy z Poděbrad do Prahy je linka 398. Zvedení linky uvítali občané zejména v ranní dopravní špičce, kdy autobus 398 přijel do Nehvizd již velmi plně obsazen. Rozvojovým potenciálem v oblasti hromadné dopravy, jak vyplynulo z výzkumu, je zajištění pozdějšího spoje z Prahy, který by navazoval na poslední metro. Dále zvýšit autobusovou frekvenci na Prahu o víkendy a zajistit častější spojení do Čelákovic (5 km vzdálených), kde se nachází nejbližší železniční stanice.

V městysu se navrhuje zřídit třetí autobusovou zastávku, která by byla v blízkosti nově vznikající obytné čtvrti, v níž staví firma Canaba a dále zastřešit autobusovou zastávku na náměstí směrem z Prahy.

12/ Závěr

Tato diplomová práce si dala za cíl popsat a zhodnotit občanskou vybavenost a společenský život ve vybraném městysy Nehvizdy. Další z cílů, kterých bylo v práci dosaženo, bylo uvést aktuální projekty v obci a určit rozvojový potenciál.

V rešeršní části práce jsou přiblíženy základní pojmy, vztahující se k výzkumné části práce. Pojmy se týkají zejména rozvoje venkova a venkovského prostoru. Zpráva Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z roku 1987 definuje udržitelný rozvoj, jako rozvoj, který: „ *zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.*“

Vymezena je také socioekonomická charakteristika České republiky, v rámci níž je zachycena i věková struktura obyvatelstva. Zatímco v roce 2000 činil průměrný věk obyvatelstva České republiky 38,8 let, v roce 2015 se průměrný věk zvýšil na 41,6 let a předpokládá se, že v roce 2065 se toto číslo zvýší na 49 let. V rámci rešeršní části práce je charakterizován Středočeský kraj, který se rozprostírá kolem hlavního města Prahy, na které má silné ekonomické vazby. Pro Středočeský kraj je typická zemědělská a průmyslová výroba, ze zemědělství převažuje rostlinná výroba. Úrodná pole vysoké bonity jsou především v oblasti Polabí, kde se nachází městys Nehvizdy, kde byla provedena výzkumná část předkládané diplomové práce.

Městys Nehvizdy je od Prahy vzdálen přibližně 10 km v okrese Praha – východ. Vzhledem k výhodné poloze Nehvizd se vlivem suburbanizace začal počet obyvatel zvyšovat. Od roku 2007 se během sedmi let počet obyvatel zvýšil o 956 lidí, v roce 2014 byl počet obyvatel roven číslu 2 417. Během těchto sedmi let se Nehvizdy rozrostly o tři nové obytné čtvrtě a výstavba stále pokračuje, předpokládá se, že zájem o tuto lokalitu bude růst i nadále.

Na základě výzkumu, který byl proveden mezi obyvateli Nehvizd pomocí dotazníkového šetření, byla celková občanská vybavenost obce vyhodnocena průměrem 2,38. Což lze považovat za velmi dobrý výsledek. Respondenti hodnotili celkem 10 oblastí občanské vybavenosti, pomocí hodnotící škály, přičemž 1 znamenala nejlepší a 5 nejhorší.

Nejlépe byla ohodnocena oblast školství a výchovy s průměrem 1,25. Tato oblast zaznamenala v posledních letech výrazný rozvoj. Byla postavena nová budova základní školy, která pojme 195 žáků, původní budova školy na náměstí, ve které v současné době probíhá nutná rekonstrukce z důvodu prasklého vodovodního potrubí, má kapacitu 130 míst.

Dvakrát byla rozšířena budova mateřské školy, kde je aktuálně místo pro 197 dětí, školní jídelna, která počítá s demografickým nárůstem, pojme 450 strážníků, dále vzniklo DC Dráček. Nehvizdy se staly spádovou oblastí pro žáky z okolních obcí, výuka je zajištěna také pro žáky s různými poruchami učení či fyzickým handicapem. V letošním školním roce se poprvé otevřela 6. třída na druhém stupni základní školy. Rozvojový potenciál ve zmíněné oblasti vidí tato diplomová práce v otevření celého druhého stupně základní školy, dále navrhuje vznik ZUŠ a DDM.

Naopak nejhorší hodnocení dostalo zdravotnictví, jehož průměr byl 4,56. V oblasti zdravotnictví je největší rozvojový potenciál obce. V současné době Nehvizdy nedisponují žádným zdravotnickým zařízením, ani lékárnou. Městys má v plánu do budoucna projekt, v rámci něhož by byl vystaven dům pro seniory. Jak je patrné ze socioekonomické charakteristiky České republiky, průměrný věk obyvatelstva se zvyšuje, tato problematika se týká také okresu Prahy-východ, kam spadá i městys Nehvizdy. Projekt domu pro seniory má obec v současném Strategickém plánu, je nutné připravit studii a zvážit možnosti financování.

Značný potenciál vidí tato diplomová práce také v rozšíření nákupních možností v obci, které se ve výzkumném hodnocení ocitly na předposledním místě. Nehvizdy v současné době disponují potravinami Enapo, řeznictvím, dvěma podniky rychlého občerstvení, dále jsou v obci dva pohostinské podniky, dvě cukrárny a obchod prodávající barvy a laky. Nákupní možnosti se zlepšily před dvěma roky, kdy byl přibližně 680 metrů za městysem otevřen nákupní obchod Lidl. Problémem je, že k Lidlu nevede žádný chodník a ani autobusová zastávka, člověk který nevlastní auto se tak k Lidlu dostane pouze pěšky po krajnici hlavní, frekventované silnice. Lidé, kteří pracují v blízké komerční zóně, chodí pěšky po krajnici z Nehvizd do práce a z práce. Zejména večer je tato situace nebezpečná, protože lidé v tmavém oblečení, kteří jdou po krajnici, jsou pro řidiče velmi špatně viditelní.

Z hlediska bezpečnosti a zlepšení nákupní dostupnosti navrhuje diplomová práce vystavit chodník k Lidlu, k vystavění chodníku se v provedeném výzkumu souhlasně vyjádřilo 91,8% respondentů.

Výzkum se zaměřil také na společenské akce, ty byly ve výzkumu ohodnoceny počtem 4,3 hvězdičky z nejvyššího počtu pět. Mezi nejnavštěvovanější akce respondenti uváděli akce pro děti, dále plesy a sportovní akce, zejména fotbalová utkání na místním hřišti. Velmi kladně se hodnotí množství akcí pro děti. Do budoucna by měl městys rozšířit nabídku volnočasových aktivit pro dospělé a seniory a zvážit možnost vzniku kulturního domu, plaveckého bazénu nebo přírodního jezírka.

Rozvojovým potenciálem obce je výstavba v komerční zóně, která není plně využita a na kterou se finančně váže vznik obchvatu kolem obce. Komerční zóna nabízí řadu pracovních míst, čímž zvyšuje zaměstnanost v dané lokalitě. Negativem vzniku komerční zóny je změna přírodního rázu krajiny a zastavění polí vysoké bonity, nezastavěná pole značí vysoký zemědělský potenciál. Zastupitelstvo Nehvizd zlepšuje přírodní prostředí výstavbou cyklostezky v severní a plánovanou trasou v jižní i východní části katastru obce. Cyklostezka se bude napojovat na stávající trasy mimo dopravní komunikace.

Směrem na Horoušany vzniká lesopark na pozemcích o celkové výměře 13 ha. Okolí obce je rovinaté a nevyskytuje se v něm žádný les. Lesopark poskytne stezky pro pěší a obnoví se tak vztah mezi člověkem a přírodní krajinou. V současné době probíhá již rok navážka zeminy, která bude celkem trvat minimálně 3 roky.

Předkládaná diplomová práce dále doporučuje umístit v obci více laviček a zelených odpočinkových zón, zastřešit autobusovou zastávku na náměstí směrem z Prahy, vybudovat autobusovou zastávku v nově vzniklé čtvrti u benzinové pumpy a zintenzivnit dopravní spojení na nejbližší železniční stanici v Čelákovcích.

Na otázku zda jsou občané na něco v Nehvizdech pyšní, respondenti velmi často uváděli místní zastupitelstvo, školství, spoluobčany a historii obce. Věřím, že diplomová práce přispěje k rozvoji obce a dá zastupitelstvu nápad, jakým směrem se v budoucnu ubírat.

13/ Seznam použitých zdrojů

HORSKÁ, Pavla, MAUR, Eduard., MUSIL, Jiří. *Zrod velkoměsta – Urbanizace českých zemí a Evropa*. Litomyšl: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-409-3

JANOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 2. vydání. Praha: Portál s.r.o., 2007. ISBN 978-80-7367-269-0

KREBS, Vojtěch a kol. *Sociální politika*. 4. vydání, Praha: ASPI, 2007. 503 s. ISBN 978-80-7357-276-1

MACHÁČEK, Jaroslav. *Koncept místního rozvoje. Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozšířené vyd., Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 210-218 s. ISBN 978-80-7380-086

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: 2005

MAJEROVÁ, Věra. a kol., *Český venkov 2005 - Rozvoj venkovské společnosti*. Praha: PEF ČZU Praha, 2005. ISBN 80-213-1274-2.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-19-7

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vyd., Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5

PEŠTOVÁ, Stanislava, ROTPORT, Miloslav. *Slovník ekonomických pojmů*. Praha: Fortuna, 2004. ISBN 80-7168-898-3

REDAKČNÍ RADA. *Nehvizdský kurýr*. Městys Nehvizdy: březen 2016. MK ČR E 16599.

STEJSKAL, Jan, KOVÁRNÍK, Jaroslav. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-588-2

ŠIMON, Martin. *Teoretické přístupy ke studiu urbanizace*. Praha, 2006. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

ŠTEFÁNKOVÁ, Julie. *Sociální a ekonomický rozvoj obce Rudná*. Praha, 2013. Bakalářská práce (Bc.). Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra humanitních věd

VODÁKOVÁ, Alena. *Sociologické pojmosloví – Demografie (nejen) pro demografy*. 2. vydání, Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1993. ISBN 80-901424-2-7

WOKOUN, René, a kolektiv. *Regionální rozvoj*. Praha: Linde, 2008. ISBN 80-7201-699-0

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, Sběrka zákonů 2000

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, Sběrka zákonů 2000

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, Sběrka zákonů 2000

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, Sběrka zákonů 1992

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, Sběrka zákonů 2000

Internetové zdroje:

artslexikon.cz [on-line]. [cit. 2016-18-1]. Dostupné z

<<http://artslexikon.cz/index.php/Akulturace>>

artslexikon.cz [on-line]. [cit. 2016-18-1]. Dostupné z

<<http://artslexikon.cz/index.php/Suburbanizace>>

CZSO [on-line]. [cit. 2015-06-10]. Dostupné z

<http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0201.pdf>

CZSO [on-line]. [cit. 2014-06-2]. Dostupné z

<http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/ciselnik_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_%28cisorp%29>

CZSO [on-line]. [cit. 2014-06-2]. Dostupné z
<http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_%28c_z_nuts%29_2011>

CZSO [on-line]. [cit. 2016-02-19]. Dostupné z
<<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=nehvizdy&pvo=DEM03&zo=N&z=T&f=TABULKA&verze=-1&nahled=N&sp=N&skupId=526&filtr=G~F M~F Z~F R~F P~ S~ null null &katalog=all&pvo=DEM03&pvokc=101&pvoch=40240&c=v60~2 RP2007MP12DP31#w=>>>

CZSO [on-line]. [cit. 2016-02-19]. Dostupné z
<<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SLDB-ZAKL-KRAJE-kraje&verze=-1&zo=N&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&filtr=G~F M~F Z~F R~F P~ S~ null &katalog=30261&pvokc=100&pvoch=3026>>

čelákovice [on-line]. [cit. 2016-02-19]. Dostupné z
<<http://www.celakovice.cz/cs/informace/naucna-stezka/>>

Česká televize [on-line]. [cit. 2015-10-6]. Dostupné z
<<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/158365-seskok-pripominajici-anthropoid-znemoznilo-pocasi/>>

Demografie.info [on-line]. [cit. 2015-08-6]. Dostupné z
<http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=824>

Demografie.info [on-line]. [cit. 2016-08-3]. Dostupné z
<http://www.demografie.info/?cz_popvyvoj>

FSE [on-line]. [cit. 2015-08-6]. Dostupné z <<http://www.fse.ujep.cz/cz/>>

GAREP, Regional development [on-line]. [cit. 2014-06-2]. Dostupné z
< http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/regiony_red.html>

Mapy.cz [on-line]. [cit. 2016-06-3]. Dostupné z
<<https://mapy.cz/zakladni?x=14.7326580&y=50.1284345&z=14&source=muni&id=4186>>

MMR [on-line]. [cit. 2015-08-6]. Dostupné z
< <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>>

Ministerstvo pro místní rozvoj [on-line]. [cit. 2014-06-10]. Dostupné z
< <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>>

MZP [on-line]. [cit. 2014-06-10]. Dostupné z
< http://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-10-6]. Dostupné z < <http://nehvizdy.cz/zaklinfo.htm>>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-18-6]. Dostupné z
<<http://skolanehvizdy.cz/clanek.php?idc=3&slouz=0>>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2016-18-2]. Dostupné z
<http://www.nehvizdy.cz/e_download.php?file=data/editor/98cs_5.pdf&original=strategie.pdf>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-06-10]. Dostupné z <<http://www.nehvizdy.cz/historie.htm>>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-18-6]. Dostupné z < <http://www.msnehvizdy.cz/onas.htm>>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-18-6]. Dostupné z
<http://www.nehvizdy.cz/e_download.php?file=data/editor/101cs_1.pdf&original=strategie.pdf>

nehvizdy [on-line]. [cit. 2015-10-6]. Dostupné z < <http://nehvizdy.cz/word/strategie.pdf>>

Obyvateleceska [on-line]. [cit. 2016-10-2]. Dostupné z <
<http://www.obyvateleceska.cz/praha-v%C3%BDchod/nehvizdy/538540>>

PERLÍN, R. *Vymezení venkovských obcí v Česku*. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z
<<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>>

Regionální rozvoj [on-line]. [cit. 2016-06-3]. Dostupné z
<<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/mapy-kraju-a-oblasti.html>>

Risy.cz [on-line]. [cit. 2016-18-1]. Dostupné z
<<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=538540>>

Rozpocetobce.cz [on-line]. [cit. 2016-18-2]. Dostupné z
<<http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/538540-nehvizdy/timeline>>

Středočeský kraj [on-line]. [cit. 2014-06-19]. Dostupné z
<<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/informace-o-kraji/>>

Středočeský kraj [on-line]. [cit. 2014-06-19]. Dostupné z
<<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/ekonomicke-informace/strednedoby-rozpoctovy-vyhled/>>

Středočeský kraj [on-line]. [cit. 2014-06-15]. Dostupné z
<<http://www.kr-stredocesky.cz/web/kraj>>

Suburbanizace [on-line]. [cit. 2015-06-10]. Dostupné z
<http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm>

14/ Přílohy

1. Dotazník kvantitativního výzkumu

1. Pohlaví

- Muž
- Žena

2. Věk

- 27-35 let
- 36-45 let
- 46-60 let
- Více než 60 let

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní
- vyučen/a
- středoškolské bez maturity
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

4. Jak dlouho žijete v Nehvizdech?

- 31 let a více let
- 11 – 30 let
- 10 let – 1 rok
- Méně než 1 rok

5. Informuje obec dostatečně své občany o místním dění?

- Ano
- Ne

6. Pokud ne, jak byste zlepšil/a informovanost?

7. Jaké zdroje používáte pro získání informací v obci?

- Úřední deska obce
- Nástěnky v obci
- Od lidí
- Nehvizdský kurýr
- Veřejná jednání
- Internet
- Jiné – uveďte:

8. Jaké druhy informací nejčastěji vyhledáváte?

9. Účastníte se aktivně na dění v obci?

- Ano
- Ne

10. Pokud ano, jakým způsobem?

11. Chodíte pravidelně ke komunálním volbám?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

12. Organizace společenských akcí v Nehvizdech, za podpory obce hodnotím:

Bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

13. Jaké kulturní/společenské akce v obci nejčastěji navštěvujete?

14. Jak hodnotíte občanskou vybavenost obce?

(1 = výborná, 5 = nedostatečná)

- Školství a výchova – 1, 2, 3, 4, 5
- Sport a volnočasové aktivity – 1, 2, 3, 4, 5
- Odpočinkové zóny v obci – 1, 2, 3, 4, 5
- Kvalita místních komunikací (rozumí se chodníky a silnice) – 1, 2, 3, 4, 5
- Technické služby obce – 1, 2, 3, 4, 5
- Nákupní možnosti v obci – 1, 2, 3, 4, 5
- Zdravotnictví – 1, 2, 3, 4, 5
- Komunální odpad – 1, 2, 3, 4, 5
- Spojení MHD – 1, 2, 3, 4, 5
- Bezpečnost v obci – 1, 2, 3, 4, 5

15. Jezdíte na výlety na kole?

- Ano
- Ne

16. Pokud ano. Množství cyklostezek v okolí, které jsou mimo dopravní komunikace, hodnotím:

(1 = výborně, 5 = nedostatečně)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

17. Uvítali byste vystavění chodníku, který by vedl k nákupnímu obchodu Lidl?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

18. Celkový vzhled obce hodnotím:

Bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

19. Okolí obce hodnotím:

Bylo použito hvězdičkové hodnocení (5 hvězdiček znamená nejlepší, 1 hvězdička znamená nejhorší).

20. Chtěli byste v obci do budoucna něco zlepšit?

21. Je něco, na co jste v Nehvizdech pyšní?

2. Nehvizdy – náměstí (rok 2007, fotografie byla získána na obecním úřadě)

3. Nehvizdy náměstí (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

4. Budova základní školy na náměstí (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

5. Budova mateřské školy (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

6. Nová budova základní školy (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

7. Komerční zóna v katastru Nehvizd (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

8. Dětský park u hřiště (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

9. Hřiště (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

10. Cyklotrasa v severní části katastru Nehvizd (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

11. Sokol Nehvizdy (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

12. Památník (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

13. Nově vzniklá obytná čtvrť na kraji Nehvizd směrem z Prahy (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

14. Fotografie stejného místa z roku 2007 bez obytné čtvrti a komerční zóny (fotografie byla získána z obecního úřadu)

15. Nově vzniklá obytná čtvrť u středu městyse (rok 2016, fotografie je autorčina vlastní)

16. Fotografie stejného místa z roku 2007 (fotografie byla získána z obecního úřadu)

17. Nové obytné čtvrti na konci Nehvizd směrem z Prahy (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

18. Dětská hřiště v nové čtvrti (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

19. Stará čtvrť v Nehvizdech (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

20. Obecní úřad Nehvizd a znak Nehvizd (rok 2016, fotografie jsou autorčiny vlastní)

